

BIRUTĖ JASIŪNAITĖ

Bibliografijos rodyklė
(1983–2018)

Vilniaus universitetas
Baltistikos katedra
Vilniaus universiteto biblioteka

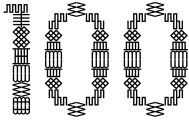

BIRUTĖ JASIŪNAITĖ

**Bibliografijos rodyklė
(1983–2018)**

Vilniaus universiteto Filologijos fakultetas
Vilnius, 2018

Atkurtai Lietuvai

Sudarė Rita Kivilšienė ir Jūratė Zvėgienė
Redagavo Elvyra Urbonavičienė
Specialioji redaktorė Birutė Kabašinskaitė
Dailininkas-maketuotojas Tomas Riklius

Įvadinio žodžio ir pokalbio klausimų autorė Zofija Babickienė

ISBN 978-609-459-924-8

© Birutė Jasiūnaitė
© Rita Kivilšienė, 2018
© Zofija Babickienė, 2018
© Tomas Riklius, 2018
© Jūratė Zvėgienė, 2018
© Vilniaus universitetas, 2018

Nuotraukos autorė – doc. dr. Jelena Konickaja

Janina J.

TURINYS

Birutė Jasiūnaitė / 7

Birutė Jasiūnaitė apie kalbotyrą, kalbą ir save / 10

Birutės Jasiūnaitės publikacijos / 25

Knygos, straipsniai, recenzijos, mokslinių pranešimų tezės / 25

Sudarytoja, redaktorė, vertėja / 45

Disertacijų vadovė, oponentė, gynimo tarybų narė / 47

Studentų darbų vadovė / 50

Literatūra apie Birutę Jasiūnaitę / 56

Bibliografijos asmenvardžių rodyklė / 58

Bibliografijos pastabos / 66

BIRUTĖ JASIŪNAITĖ

Birutė Jasiūnaitė gimė 1958 m. rugpjūčio 21 d. Vilniuje. Baigusi Vilniaus 23-iąją mokyklą, 1976-aisiais įstojo į Vilniaus universitetą, kuriame studijavo lietuvių kalbą ir literatūrą. 1981 metais, po studijų, pradėjo dirbti universitete – iš pradžių Skaičiavimo centro jaunesniąja moksline bendradarbe. Nuo 1983-ųjų savo veiklą ji susiejo su Filologijos fakultetu: 1983–1985 buvo Lietuvių kalbos katedros aspirantė, nuo 1986 metų dirbo asistente, nuo 1994-ųjų – vyresniąja asistente, nuo 2004 – docente, nuo 2008 metų iki dabar – profesore. 1994 m. sausio 28 d. apgynė humanitarinių mokslų daktaro disertaciją „Šiaurės žemaičių kretingiškių pietinių šnektų ir rytų aukštaičių uteniškių fonologinių sistemų lyginimas“, o 2008-ųjų vasario 21 d. už darbus „Tarmių leksika ir frazeologija etnolingvistiniu aspektu“ jai buvo suteiktas habilituotos daktarės vardas (habilitacijos procedūra atlikta VU). 2007-aisiais Jasiūnaitėi, kaip etnolingvistikos puoselėtojai, buvo skirta VU Rektoriaus premija, o 2010 metais už daugiakrypčius kalbotyros darbus – Jono Kazlausko premija, kurią įsteigė Birštono savivaldybė.

Birutė Jasiūnaitė apdovanota daugeliu talentų. Tai plačios erudicijos lietuvių kalbininkė: fonetikė, fonologė, apsigimusi dialektologė, lietuvių kalbos tarmių leksikos ir frazeologijos tyrinėtoja, etnolingvistė. Nuo pat vaikystės gerai išmokusi visą gyvenimą lygiagrečiai gyvai vartoja dvi skirtingas tarmes: šiaurės žemaičių kretingiškių, vadinamųjų dzūkų, ir rytų aukštaičių uteniškių. Tai du savotiški langai į pasaulį. Aukštaičių ir žemaičių tarmių bei dvasinės kultūros lobiai ir gebėjimas juos pritaikyti mokslo poreikiams nuolat teikia jos asmenybei dvasinės stiprybės, vidinio atsparumo ir naujų jėgų tyrinėti, kurti, nuolatos rašyti. Įgytas geras lingvistinis pasirengimas, įgimta kalbinė nuovoka, darbštumas, išsvermingumas ir atsakomybė, didelis smalsumas – tai svarbiausi mokslininkės bruožai ir sąlygos, lėmusios jos mokslo darbų įvairovę ir gausą (žr. toliau publikuojamą Jasiūnaitės mokslo darbų bibliografiją).

Beveik visą gyvenimą dirbanti Vilniaus universiteto Filologijos fakultete Birutė Jasiūnaitė yra reikli pedagogė, daug jėgų atiduodanti studentų ugdymui bei mokymui. Sudėtingus tarmių struktūros klausimus ji geba paaiškinti studentams paprastai, įdomiai ir patraukliai. Paskaitos ir pratybos vyksta be nereikalingo emocijų pliūpsnio. Tai principinga asmenybė: neretai studentams, kurie tinginiauja, dėstytoja pasako tiesą į akis, pavadiną jų elgesį aiškiai nusakančiais žodžiais. Buvę studentai prisimena lėtą ir ramų jos paskaitos aiškinimo toną ir esant reikalui gebėjimą valdyti balso intonaciją. Apie ją kalba kaip apie kuklią ir taktišką dėstytoją, kuri jaunimo kalbą nuolat turtindavo gražiais posakiais, per ekspedicijas papasakodavo visokiausių įdomybių. Per dialektologijos pratybas, jei grupėje būdavo vien merginos, dėstytoja į jas kreipdavosi „Mergikės!“.

Darbštumas ir ištvermingumas – vieni svarbiausių jos asmenybės bruožų. Kiek vaikščiota ir važinėta po visą Lietuvą, kiek daug kilometrų nueita vasaros karšyje ieškant kuo geresnių informantų, siekiant įrašyti kuo daugiau autentiškų žmonių pasakojimų! Tas didelis noras išsaugoti mūsų tarmių ir liaudies folkloro „perliukus“, begalinis atsidavimas nelengvam triūsui, matyt, ir suteikdavo jai vidinių jėgų. Prisimenu, kaip vieną vėlyvą vasaros pavakarę mudvi, važinėdamos siaurais Žemaitijos vieškeliais, ieškojome senesnių kringiškių tarmės žmonių ir patekome į tokį tirštą rūką kaip į pieną. Priekyje visai nieko nematyti kur važiuojam. Mano ištikimoji ekspedicijos dalyvė Birutė neparodė net menkausio nusivylimo, baimės ar nerimo bangelės veide. Širdyje pajutau dar didesnę pagarbą ir dėkingumą jos Tėveliams, išauginusiems tokią šaunią dukrą.

Gerai pažindama Lietuvos žmonių papročius, tradicijas, dvasinės ir materialiosios kultūros elementus, Birutė Jasiūnaitė yra didelė savo krašto patriotė. Ji taip pat ir labai pilietiška, nuolat sekanti visuomeninį mūsų šalies gyvenimą. Aktyviai vertinti atkūrusios nepriklausomybę Lietuvos politinio gyvenimo reiškiniai, gyvai ginčytis dėl svarbiausių tautinių vertybių ją veikiausiai skatino ir šviesaus atminimo tėvas, matematikos daktaras, VU docentas, Henrikas Jasiūnas, kuris kartais laisvalaikio minutę mėgdavo padiskutuoti su habilituotu daktaru, matematikos profesoriumi, ilgamečiu VU Rektoriumi Jonu Kubiliumi. Tie pokalbiai nepraslysdavo pro Birutės ausis, jos aštrų bei imlų protą.

Išskirtinis Birutės Jasiūnaitės pomėgis – iš popieriaus karpyti karpinius, kurti įvairiausių atvirukus. Ji – lietuvių liaudies karpinių meistrė. Ne kartą jos meno darbai džiaugėsi įvairių parodų lankytojai. Nemažai gražių karpinių saugomi Lietuvos Nacionaliniame muziejuje, o kai kurie puošia jos monografiją ar kartu su bendraautorėmis parengtas knygas.

Zofija Babickienė

BIRUTĖ JASIŪNAITĖ APIE KALBOTYRĄ, KALBĄ IR SAVE

Esate Alekso Girdenio lingvistinės mokyklos auklėtinė. Iš tiesų galime teigti buvus tokią lingvistinę mokyklą – Girdeniui vadovaujant ar konsultuojant sėkmingai apgintos 37 kalbotyros srities disertacijos. Kuo vadinamoji jo mokykla savita, išskirtinė?

Už Girdenį gudresnio žmogaus mes turbūt nesame turėję, – ir mokėmės, ir dirbom vėliau kartu. Mes buvome mažoje Bendrosios kalbotyros katedroje, ir, kai dabar pagalvoji, vis tiek gyvenom laimingai. Buvom šeši žmonės, o nuveikėm daug: ir visur važinėjom, ir knygų išleidom, ir intensyviai bendravom su Girdeniu. O jei atsisuktume į ankstesnį laiką, tai ką gi, – kai buvom studentai, kas kitas jei ne Girdenis džiaugėsi, jeigu mes ką nors išmokom, tiesiog šokinėjo su visu krėslu iš laimės. Nuo antro kurso jis išmokė transkripcijos. Gerai atsimenu: Kalbos būrelyje nieko kito neveikėm – skaitėme sakinius, rašėme lentoje. Jeigu parašei be klaidų, jis šokinėjo iš džiaugsmo su krėslu, kad tau sekas. Kitiems dėstytojams, man rodė, tai nerūpėjo: tau sekas ar nesiseka, ar tu čia šioks, ar tu čia anoks – buvo tas pats, – o šitam rūpėjo. Paskui iš to būrelio atsirado jaunųjų kalbininkų seminaras, mes dabar vadinam tai mokykla. Bet tai sąlygiškas pavadinimas, vis tiek iš pradžių buvo seminaras. Mūsų buvo apie keturiasdešimt: ir iš Šiaulių, ir iš Kauno, ir iš Klaipėdos – iš visų pašalių. Viena, buvom pažįstami, antra, buvom šiokie tokie draugai, ir svarbu ne tai, kad mes buvom Alekso Girdenio doktorantai (tuomet vadinomės aspirantais). Mes, jauni kalbininkukai, visi pasižinom, ir jeigu vienas gynėsi, visi atbėgdavo į tą gynimą. Dabar tu pamėgink, kad sueitų į disertacijos gynimą šitiek žmonių! Ir atskiros konferencijos būdavo jaunųjų kalbininkų – dabar gi nėra tokio dalyko apskritai – ar institute, ar universitete. Na, o vėliau, skaudu, tokio gražaus bendravimo, deja, nebeliko, kaip kad buvo jaunystėje. Kar-

tais net ir ne visai gerų dalykų, nesantaikos, tarp tų „girdeniukų“ pasitaiko. Girdeniui buvo svarbus žmonių vieningumas, jis dažnai pasakydavo, kad gerų rezultatų gali pasiekti nedidelis kolektyvas, šeši žmonės ar panašiai. Jis buvo išskaitęs iš amerikiečių psichologų, kad geriausių mokslo rezultatų pasiekama, jei dirba nedidelis žmonių būrelis ir jei jie visi yra draugai: ne tik bendradarbiai, o draugai. Bet Girdenis pabrėždavo ir vieną draugystės trūkumą – būdami draugais žmonės ne tik gražiai sutaria, bet ir susipyksta, įsižeidžia, kitaip sakant, jau ir reikalauja kaip iš draugo, o ne kaip iš bendradarbio.

Kokius svarbiausius tyrėjo bruožus padėjo išsiugdyti Girdenio lingvistinė mokykla?

Jis išmokė rašyti mokslinį tekstą, išaiškino, kaip tas tekstas turi atrodyti. Įkalė į galvą, kad pastraipos turi sklandžiai eiti iš eilės, turi nenutrūkti mintis. Parašėse jis prirašydavo pastabas: „Filosofija...“, „Detektyvas...“. Kai jau visai perpykdavo, šaukdavo „Poetė!“, – toks buvo jo plūstamas žodis, kai tekste atsirasdavo pompastikos ar šiaip nereikalingų moksliniam tekstui dalykų. Girdenis puikiai išmokė paties rašymo proceso, mokslinio sąžiningumo. Jei tau kas nors bent žodį patarė, padėjo, tuoj pat reikia padėkoti, nurodyti išnašoje. Reikia laikytis faktų, nefantazuoti. Dažnai juk matom, sakykim, kad ir kolegų literatai tų faktelių nesilaiko, – ką sugalvojau, tas ir teisybė, – šito jis neleido. Girdenis ir pasijuokdavo iš to, smarkiai pasijuokdavo. Ypač man įstrigę, kad jis žmones, kurie dirbo tik tiek, kiek būtina reikia, vadindavo „mėgėjais“. Mėgėjai dirba tiek, kad apsigintų disertaciją, kad kokią vietą užimtų, o daugiau, savo įdomumui, dėl paties mokslo jie nesistengia.

Jūsų humanitarinių mokslų daktaro disertacija buvo skirta dviejų skirtingų tarmių fonologinėms sistemoms lyginti. Po keturiolikos metų Jūsų habilitacijos procedūrai pateikti darbai yra iš etnolingvistikos srities. Kas Jus paskatino pasukti į etnolingvistinio pobūdžio tyrinėjimus?

Man atrodo, čia nėra jokio prieštaravimo. Jeigu tyrinėji tarmes, tai

susiduri ne tik su fonetika. Mus visą laiką mokė, kad svarbiausia tarmėms yra fonetika, morfologijos dalykai, o leksikos dalykai jau ne tokie reikšmingi. Tačiau lenkų ar rusų kalbos tarmių vadovėliuose vis matydavau leksikos skyrius. Atrodė keista, nes nė vienam mūsų vadovėly nebuvo tokio skyriaus. O man visada rūpėjo ir dainos, ir pasakos, ir tokių tekstų įrašydavau. Paskui po truputį, po truputį pradėjau matyti, kad ir kiti žmonės domisi tokiais dalykais. Iširus vadinamajam socializmui lingvistai daug padėjo tokių sričių darbininkams kaip tautosakininkai, iš dalies ir mitologai, bet padėjo ne mūsų krašte. Tai vyko Rusijoje, Lenkijoje. Verta paminėti Jurijų Stepanovą, kurio didžiausias žodynas skirtas kultūros klausimams, Nikitą Tolstojų ir kitus. Jie po truputį pradėjo plėtoti etnolingvistiką. Be kultūros dalykų kalbos reiškinių kartais negalima paaiškinti. Aš pradėjau domėtis ir parašiau pirmą šios problematikos tekstelį „Endriejaviškių pejoratyvinė leksika“ – apie dialektinę leksiką. Rašiau aš tą tekstą sunkiai: visai nebuvo literatūros, nebuvo ko pasiskaityti. Vargais negalais gavau straipsnį, kurį Uspenskis buvo paskelbęs Vengrijoje. Po to straipsnio ėmiau gilintis į kitus panašius dalykus: kreipinius, vadinamuosius melioratyvus, vėliau į frazeologiją. Kuo toliau į mišką, tuo medžių daugiau: pradedi, pradedi, taip ir įsitrauki. Vieną knygą parašiau, dabar kitą baigiu rašyti. Viena buvo iš frazeologijos, dabar bus mitologinė leksika. Man keista, kad maža žmonių Lietuvoje su tuo susiję. Kaip žinomiausią specialistą išskirčiau profesorių Aloyzą Gudavičių.

Jūsų monografijoje ir straipsniuose gvildenami įvairūs klausimai. Kas lėmė tokią plačią etnolingvistinių mokslo darbų problematiką?

Tai tarpdisciplininė sritis: pirma, reikia gerai išmanyti folklorą, įvairius siužetus, motyvus, nes be jų paprasčiausiai nieko negali paaiškinti. Yra pasakymas *laumės juosta* „vaivorykštė“, *velniai pirtin eina* „pučia didelis vėjas“. Žmogus, kuris nepažįsta tų tradicinės kultūros realijų, tokius pasakymus laiko visiškai nemotyvuotais. Jeigu nepažįsti folkloro arba etnologijos dalykų, čia ne ką gali parašyti. Prireikia įvairiausių sričių problematikos, sakykim, netgi psichologijos. Yra garsus Sigmundo Freudo straipsnis „Totemas ir tabu“. Jeigu rašai apie keiksmus arba tokią leksiką,

kuri yra tabuizuota, t. y. tai draudžiamieji žodžiai, kurių be reikalo tarti negalima, pvz., *velnias*, be to teksto negali apsieiti. Nors tekstas parašytas labai seniai, jis įdomus. Arba kad ir Erichas Frommas – šis autorius, kad būtų mano valia, būtų visose programose. Tai labai sudėtingi tekstai, kuriuos lengva skaityti. Štai XIX amžiaus sero Edwardo B. Tyloro darbai, Jameso G. Frazerio *Auksinė šaka* (*The golden bough*) – geresnės faktų sancaupos mes ir šiandien nerasim. Juk ten yra tekstai iš Pietų Amerikos, Australijos, Okeanijos, surinkti įvairiausių keliautojų, misionierių, užrašyti primityvių tautelių tikybos dalykai. Iš *Auksinės šakos* suprantanti, kad tokie kaip mūsų agrariniai papročiai buvo visoje Europoje. Jau praėjo pora šimtų metų, o tų papročių ten praktiškai nebėra. Turbūt XIX amžiaus antroji pusė jau yra tų papročių nykimo riba. Tautosaka nyko dar greičiau. Škotų liaudies baladės, sero Walterio Scotto tautosakiniai užrašymai (1802–1803) rodo, jog žmonės, kurie tas dainas sukūrė, yra gimę XVIII amžiuje, o jau į XIX amžiaus pabaigą nelabai ką ir bebuvo galima rasti. Kitos tautos – šiaurės germanai, islandai, norvegai, švedai – tuos dalykus išlaikė gal ir ilgiau. Jonas Balys yra pasakęs, kad Lietuva etnologams yra aukso duobė. Šiandien ta aukso kasykla visgi yra išsekusi, nes užrašyti ką nors ypatinga, sakysim, pasakų, jau nebegali. Girdenis vis sakydavo, kad tarmės nueina į diachroniją, dialektologija darosi istorinė disciplina, tas pat yra ir su folkloristika. Jų ir likimas yra bendras, panašus, ir jų tyrimas turėtų būti bendras, artimesnis, gretutinis, o ne atskiras. Man regis, daug perspektyviau ieškoti sąsajų ir kaip tas sąsajas gali išaiškinti.

Jūsų darbus skaito įvairių mokslo sričių žmonės: ne tik kalbininkai, bet ir literatai, istorikai, etnologai. Kaip Jūs sugebate atsirinkti tokių įdomių problematiką? Gal čia turi įtakos žmonių emocinis santykis su pasauliu?

Koks yra žemaičio emocinis santykis su pasauliu? Žemaitis yra, kitų požiūriu, užsispyręs, piktas ir nelabai geras – paklauskite aukštaičio. Tuos dalykus suformuoja įvairūs veiksniai. Sakykim, per laidotuves Žemaitijoje nėra priimta verkėti prie mirusiojo, per pamaldas linkinti vienas kitam ramybės nepriimta bučiuotis, glamžuotis. Tai čia kiekvienam žmogui viskas kitaip atrodo, nemanyčiau, kad tai yra blogai: vienoks yra pietų krašto žmo-

gus, kitoks yra aukštaitis, dar kitoks – žemaitis, ir Lietuvoje mes randame tokios įvairovės, kokios nereikėtų gėdytis. Mus Girdenis savo laiku yra išmokęs, kad katras gėdijasi garsiai tarmiškai šnekėti, tas paskui gėdysis ir lietuviškai šnekėti susitikęs ponpalaikį, kaip jis pasakė, iš kitur atvažiuosį. Čia ir yra nutautėjimo rakštis, kai žmogus visą laiką gėdisi būti toks, koks jis yra iš tikrųjų. Nereikia gėdytis to, ko tave mokė mama, tėvelis ar seneliai. Gerai žinau, pas Girdenį suėję mes vis garsiai šūkaudavom. Vieną sykį jis klausė: „Kaip tave mokė namie?“. Atsakiau, kad močiutė, tėvo mama, mane mokė – jei kas nors nepatinka, reikia bartis, rėkti. Visi bendradarbiai balsiai prajuko. Bet kai pagalvoji, protingai mokė, juk natūrali emocijų raiška, nuoširdumas yra daug geriau ir už taktą, už mandagumą, ir sveikatai žmogaus geriau. Tas, kuris „praryja“ visas neigiamas emocijas, gali gauti skrandžio ligą ar jam gali sutrikti miegas, ar dar kas nors. O kaimo žmonės kažkaip iš to išsisukdavo. Aš nesakau, kad reikia būti labai netašytam, grubiam. Gėdytis tinginiui pasakyti, kad jis – tinginys, esą „politiškai nekorektiška“. O man regis, kad privažiuosim liepto galą, jeigu nevadinsim dalykų tikrais vardais, kai jie to yra verti.

Jūsų darbai praturtina kalbos funkcijų teoriją. Gal galėtumėte plačiau pakomentuoti, tarkim, apie maginę kalbos funkciją?

Tai iš tiesų gana paprasta. Jei gyvatė įkando tau ar tavo gyvuliui, ar kam kitam, reikia įspėti jos vardą. Tą padaryti gali tam tikras žmogus, kuris išmano vardus, moka tekstus, kuriuos reikia pasakyti. Vardų jis gali daug išvardyti – ir dvylika, ir daugiau. To burtininko šnekėjimas taip pat labai specifinis: ir tyliai, ir pašnibždom. Ir gyvačių vardai labai savotiški: *geležė, pageležė, šaltuodegė*. Yra visokių gyvačių: ir geležinių, ir varinių, ir pagal gyvenamąją vietą vadinamų: „Žemine, krūmine, kur buvai, ten ir būk“. Kalboje dar yra vadinamoji etimologinė magija, kaip Nikita Tolstojus vadina. Pvz., *morkas reikia sėti šventojo Morkaus dieną – morkos užaugs*. Visoje Europoje yra daug tokių dalykų. Įdomūs yra žmonių įsitikinimai, kad tradicinės apeigos be žodinės dalies neapsieina. Verbų sekmadienį, kai pareinama su verba iš bažnyčios, reikia apmušti žmogų, kuris dar guli lovoje arba kurį sutinki kelyje. Plakama ir sakoma: „Verba muša, ne aš mušu, už

savaitės – Velykos, ar duosi velykaitį?“. Apmušama šventintu kadagiu, tarp kitko, su duriančiu kadagiu užduodama labai skaudžiai. Kitur šventina verbos, gluosnio šakutes, dar kitur – lazdyno šakutes – vis tai yra šventi medžiai, žmonių įsitikinimu. Ši apeiga turi daiktiškąją komponentą – šakelę, turi verbalinį komponentą – žodžius, kuriuos reikia sakyti, turi ir veiksmo komponentą – mušimą, plakimą. Galiausiai turi intenciją: muša, kad būtum sveikas, per visus metus gerai gyventum, būtum laimingas, turtingas. Tradicinėje kultūroje tokių dalykų yra daug: bet koks daiktas, kad ir banaliausias – košė, duona, kiti įvairūs buitiniai daiktai, – gali įgyti sakralinį pavidalą, svarbų vaidmenį įvairiose apeigose, šventėse. Ypač šeimos šventėse, vestuvėse, krikštynose, galiausiai agrarinėse šventėse, žmonių susiejimuose – visi daiktai ten buvo reikšmingi.

Baltų etninės kultūros dalykai yra plati mokslinių tyrimų erdvė. Kas Jus paskatino tyrinėti slavų ir kitų tautų kultūros faktus?

Sakykim, mes žiūrime į elitinę kultūrą, kuri yra individuali, tarkim, į eiles, kurias koks nors autorius parašė – Maironis, Salomėja Nėris, Justinas Marcinkevičius. Lygindami jų metaforas su rusų poetų kūryba matysim, kad yra skirtumų pačioje metaforinėje sistemoje, rasime konkrečių faktų, kurie gana aiškiai skiriasi. Jei lyginsim tradicinę kultūrą, matysime, kad daugelis reiškinių įvairiose tautose yra labai panašūs. Žinoma, tokie kraštai kaip Rusija, Lenkija yra dideli, Lietuva daug mažesnė. Jei lyginsim papročius, aišku, skirtumų bus, nes tie kraštai jau seniai yra krikščioniški. Lietuvoj labai maža paremijų, įvairių pasakymų, kur minimi šventieji, pvz., žinomas toks: *švęnts Jūōns mėnks pūōns; švęntà [v]jūōnà, gèrà žmūōnà, dève dōūnas sò smetūōnò*. O rusiškai tradicijai labai būdingi šventieji, kokių tik darbų jie negloboja! Jei šventojo dieną pasitaiko šienapjūtė ar rugiapjūtė, ar dar kokie darbai, tai tas šventasis ir dirba tuos darbus. Žiemą šventieji joja, važiuoja visokiausiom rogėm per sniegus, jie tą sniegą valdo, valdo ir vėją – čia tokių pasakymų labai daug. Protestantiškuose kraštuose šventųjų kulto nebėra, pvz., Norvegijoje, Švedijoje, Vokietijoje tokių pasakymų rasim mažai. Įdomi šiuo požiūriu yra Latvija, kur minima šv. Jono diena, yra labai daug Joninių dainų, nors, rodos, jie – protestantai. Taigi visa tai turėjo

sunykti, bet nesunyko. Tarp slavų ir lietuvių yra labai daug panašumų įvairiose srityse. Aišku, pasakojamosios tautosakos siužetų skaičius yra ribotas. Visi siužetai suskaičiuoti Arnės–Tompsono kataloge. Mes galime pasiųsti laišką į Mongoliją ir paklausti, ar jie turi tam tikrą pasaką. Pažvelgę į savo katalogą, šie gali atsakyti. Tarkim, yra mūsų pasakų, kuriose veikia velnias. Jeigu mes nuvažiuosim į Norvegiją, tai ten bus lygiai tokie patys pasakų siužetai, tik tai ten veiks troliai, ne velniai. Vokietijoje labai dažnai tokiuose siužetuose veikia milžinai. Tai visiškai tie patys siužetai: sakysim, mūsų pasakose žmogus skolinasi iš velnio pinigų, o vokiškose pasakose – iš kokio nors milžino. Mūsų laumės audžia, verpia, vagia vaikus. Škotijoje lygiai tą patį daro fėjės. Pasigilinus matyti, kad turime bendrą kultūrinį arealą: ir mes, ir Skandinavija, ir Britanijos salos, todėl keliaujantys siužetai bendri. Liaudies kultūros panašumai yra ryškesni negu profesionaliosios kultūros. Individualūs autoriai smarkiai skiriasi. Liaudies kultūroje tie skirtumai nėra dideli, todėl ir įdomu juos tirti. Jei randi visiškai tokį pat pasakymą kaip mūsų (pvz., *laumės žirgas*) Bulgarijoje, Balkanuose (ten laumžirgis vadinamas moteriškųjų personažų Vilos ar Samodivos arkliuku), galima spėti, kad tai senas dalykas.

Jūsų labai platus akiratis: ir dialektologė, ir fonologė, fonetikos specialistė, skelbiate straipsnius iš tarmių morfologijos, esate tarmių leksikos ir frazeologijos tyrėja, didžiajam Lietuvių kalbos žodynui užrašiusi daug žodžių. Kaip Jums čia minėtų dalykų išmanymas padeda etnolingvistikos tyrimams, jų problematikai? Kurios, Jūsų manymu, lituanistikos sritys mažiau tyrinėtos?

Dabar trupučiuką esu susidomėjusi ir morfologijos, žodžių darybos dalykais, parašiau straipsnelį apie rytų aukštaičių uteniškių sudurtinius žodžius, tiksliau sudurtinius pejoratyvus. Sudurtinių žodžių yra apie kelis tūkstančius, pejoratyvų – kiek mažesnis skaičius. Tokiam darbui reikia žodžių darybos, semantikos išmanymo, šiek tiek ir etnolingvistikos žinių. Man skaudu, kad Lietuvoj mažai kas tiria frazeologiją. Minėtinas tik jau mirusi Zita Šimėnaitė ir Jonina Lipskienė. Frazeologijos bibliografijoje (Zita Šimėnaitė, *Lietuvių kalbos frazeologija*. 1956–1997. *Literatūros rodyklė*, Vilnius: LKI, 1998) ma-

tyti, kad po Lipskienės 1979 metų *Lietuvių kalbos somatinių posakių* rimtesnių teorinių darbų nelabai yra.

Nutrūkus ekspedicijoms nebeparsivežam naujų tekstų, taigi turime tenkintis tuo, ką jau esam surinkę. Morfologijos baruose yra, kaip Girdenis sakydavo, dykumos. Iš dialektinės leksikos tyrimų turime Aurelijos Gri-tėnienės knygelę apie panevėžiškių augalų pavadinimus, Jūratės Lubienės – apie grybų pavadinimus. Net ir Latvijoje yra tokių knygų, sakykim, apie tvorų pavadinimus. Lietuvoje šių knygelių trūksta.

Daug ką galima rasti LKŽ, yra seniai įrašytų tekstų, pvz., Jono Basa-navičiaus pasakų tekstai. Tik vienas profesorius Albertas Rosinas, rašydamas straipsnį apie dviskaitą, daug ką yra ėmęs iš tų tekstų: iš Bartninkų, iš kitų Suvalkijos vietovių.

Įdomūs Jūsų darbų pavadinimai, jie kelia skaitytojui smalsumą. Kaip Jūs juos parenkate?

Na, pavadinimus kartais pramanė Girdenis, ir kiti yra padėję sugalvoti. Neatsisakysiu tik savo pačios sugalvoto būsimos knygos pavadinimo – bus *Mūsų velniavardžiai* – ir viskas. O straipsnio „Gužutis vaiką parnešė“ pavadinimo istorija yra tokia. Žmonių sakoma, kad vaikus atneša gandrai, bet *gandrai* nėra lietuviškas pavadinimas, nėra lietuviškas nei *starkas*, nei *starkus*, nei *bacėnas*, nei *bacionas*. Lietuviški yra tik *gužutis* ir *garnys*. *Gužutis* siejamas su žodžiu *gūžti*, *gūžis*. Beje, yra ir įvairesnių pasakymų: gandrai randa vaikiuką pelkėje ir parneša, kartais sakoma, kad parneša bobutė iš arčiau esančio vandens – iš griovio, iš patiltės, iš pelkės. Jeigu žmonės yra kilę iš Platelių, teigiama, kad vaiką sugavo Beržoro ežere, o Kupiškijoje – iš Lėvens sužvejojo su grėbliu ar panašiai. Arba turėdavo tokį įrankį, Žemaitijoje vadinamą *keselę*, – tokį graibštą su tinklu, ir mažiems vaikams rodydavo, kad tą kūdikį sužvejojo su graibštu. Taigi straipsnio pavadinimui panaudoji panašią frazę, paskui telieka sugalvoti paantraštę (minėtu atveju – *Nepaprasta žmogaus kilmė frazeologijoje*). Su Jelena Konickaja rašėm apie sniegą frazeologijoje. Yra tokia mįslė: atlėkė paukštis be sparnų, nutūpė į medį be šakų, atėjo boba be dantų, suėdė paukštį be sparnų (sniegas, žemė

ir saulė). Studentai dabar neįspėja tokios mįslės, anksčiau tokias mįsles išmanė penkerių metų vaikai. Tad straipsnį pavadinom „Atlėkė paukštis be sparnų“. Mano didžiosios knygos pavadinimą *Šventieji ir nelabieji frazeologijoje ir liaudies kultūroje* yra sugalvojęs profesorius Aloyzas Gudavičius.

Monografijoje Jūs nagrinėjate frazeologizmus su įvairių tikrovės realijų pavadinimais: aprangos, apavo, valgių, gėrimų ir kt. Kuri iš šių grupių Jums įdomiausia? Ar į visas grupes vienodai pavyko įsigilinti? Koks apskritai tas mitinis pasaulis?

Tas vadinamasis mitinis pasaulis – gana nykus reikalas. Ką velniai, laumės valgo? Kokia ta vakarienė? Kartais patiekiamos keptos varlės, kitą sykį, neduok Dieve, piktvarlės, t. y. rupūžės, irgi keptos. Na ir yra uzbonas smalos gerti. Giltinė eina apsisupusi drobule nuo numirėlio, velnias irgi mėgsta numirėlio drabužius, laumės eina šiaudais apsikarsčiusios. Baubas iš viso apsirūbulęs skarmalais, apsismurgliojęs, kaip Juškos žodyne parašyta, kad *Maulys apsimaulinęs bjauriom, juodom skarom – apsismurgliojęs*. Vaiką gąsdindavo su šitokiu padaru. O kuo mitinės būtybės važiuoja, sakykim, joja? Štai sėdi laumė geldoj, kiaulę pasikinkiusi, žarnom įsivadelėjusi. Kodėl personažai taip daro? Jie nėra šio pasaulio padarai, jie nėra žmonės. Kas struktūros požiūriu yra ne žmogus? Tai baidyklės, mitinės būtybės. Ne žmonės, suprantama, yra ir gyvūnai: vilkas, meška nepriskiriami žmonėms. Žmonėms nepriskiriami ir svetimieji. Žemaičiui – ar tat bajoras yra žmogus? Ne, ne žmogus: bajoras yra aukščiau už žmogų. O kunigas ar žmogus? Ne! Kunigas yra mokytas, taigi, už žmogų irgi aukščiau. Bet čigonas ir ubagas yra žemiau už žmogų. Tokioj hierarchinėj sistemoj žmogus – tai saviškis, valstietis.

Liaudies kultūroj galioja tokia nuostata, kad geriausia yra mano tikyba, mano konfesija, mano nuomonė, mano supratimas, mano luomas. Tą rodo ir žodžių reikšmės: žmogus yra saviškis, ūkininkas, jau ne trobelninkas. Trobelninkas žmonėms nepriklauso: žmonėms priklauso tie, kurie turi 30 ir daugiau hektarų ūkį. Tai nėra kokia tyčinė ksenofobija, prasimanymas. Studentai sakydavo, kad žemaičiai ksenofobiški. Jie neksefobiški, visam pasauly yra tokių nuostatų. Mes dabar dažnai prasimanom pseudo-

romantiškų dalykų: ak, ten kaimas, rūtų darželis, sesutės, ten gražūs drabužiai. Žmonės gyveno, dirbo labai sunkiai, tą gražesnę drabužį apsilviko tik į bažnyčią eidami, ir tai ne visada, batus apsiaudavo tik prie bažnyčios. Visi žinom, kad basi ėjo: nebuvo nei duonos visiems sočiai, nebuvo gydytojo pagalbos. Kiek vaikiukų ir gimdyvių išmirė! Žmonės ir ilgo amžiaus nesulaikdavo, gerai žinom, kiek papjovė visokios džiovos, kokliušai, smaugos – romantikos buvo baisiai maža. Deja, tradicinė visuomenė gerų žmogaus gyvenimo sąlygų negalėjo sukurti. Dabartinė visuomenė, nors ji turi ir didelių ydų, yra turtingesnė, žmoniškesnė ir humaniškesnė.

Man, žinoma, buvo įdomūs frazeologizmai su valgių pavadinimais, su drabužių pavadinimais. Iš tiesų negalima išskirti kurios nors grupės, kuri būtų ne tokia įdomi. Aišku, yra skurdesnių grupių, tarkim, gamtos reiškinių pavadinimai – čia labai maža liaudies astronomijos. Yra, pvz., žvaigždynas šv. *Petro ramtis*. *Ramtis* yra „lazda“ – tai užrašyta Mažojoje Lietuvoje. Yra *Trijų Karalių žvaigždės* – mano senelė minėjo. Dar yra keli skirtingi Grįžulo Ratų pavadinimai. Bet tai tik tam tikros nuotrupos, matyt, anksčiau jų buvo daug: rašė – neužrašė, rinko – nesurinko, taip ir liko.

Yra ir visokių kuriozų. Štai LKŽ fiksuoti pasakymai, į kuriuos įeina žodis *laumė*. *Laumės karoliukai* „pievinė vingiorykštė“ – visi pažįsta, balti žiedukai, skėtinis augalas. Užrašyta iš Tauragnų, iš niekur daugiau. Su *Trgn* santrumpa LKŽ nurodyti ir *laumatilčiai*, *laumaviečiai* „juodosios avietės, gervuogės“, pvz.: *Jeigu laumaviečių užvalgysi, naktį laumė dusins*. Iš niekur kitur neužrašyta – čia veikiausiai pateikta Eugenijos Šimkūnaitės, kuri galbūt pati tuos žodžius sugalvojo ir užrašė.

Kitas originalus fantazuotojas – Vincas Krėvė, pvz., iš jo *Patarlių: Dievelių girelę iškirto, žmogelis senas apvirto*. Pasakymo niekur daugiau nėra, tik Krėvės *Patarlėse*. Čia gali galvoti: lietuviai buvo pagonys, buvo šventi miškai... Šį pasakymą sukūrė arba jis pats, arba jo studentai. Jo paties užrašyti padavimai apie *Žvaigždikį* – papasakojo ten toks Jonas iš Subartonių... Iš tikrųjų jo paties yra parašyta ar bent jau stilizuota remiantis tam tikru siužetu, ir tie jo žvaigždikiai yra išskaityti visiškai iš kitur. Krėvei labai rūpėjo įrodyti, kad tai iš tikrųjų yra žmonėse randama. Jonas Balys, dar

būdamas visiškai piemenėlio amžiaus, pakilo prieš tokius dalykus ir sakė, kad tirti reikia autentišką folklorą, kitaip sakant, ne tai, kas man gražu, kas štai romanizuota, dailiai užrašyta – reikia tirti tokį, koks jis yra iš tikrųjų. Tokia polemika buvo kilusi prieš karą.

Šiaip bendras visų mitinių padarų gyvenimo fonas yra gana nykus, net aš neturėjau drąsos aiškiai knygoj šito pasakyti. O pagonybė, kokią mes dabar bandom rekonstruoti, – man tik juokas ima. Vieną kartą laidoje „Gustavo enciklopedija“ kad pasakoja (o buvo kaip tik pavasaris, sprogo lapai, gėlės žydėjo), jog deivė Ragana čia padarė, kad viskas išsprogtų ir žydėtų, o dievas Velnias dar kažką pridėjo, – man ir akys išsprogo. Jeigu mano senelei būtų kas pasakęs, kad deivė Ragana daro gera, viską pražydi- na ir kad dievas Velnias dar jai padeda, ji būtų pasakiusi, kad tu, vaikeli, iš proto išsikraustei. Tai visur prasikišantis noras pridirbti nebuvėlių dievų ir deivių. Nei ta ragana buvo kada deivė, nei ką, internetas pilnas ir dievų, ir deivių. Deivė Milda, deivė Nijolė – tokių deivių niekada nebuvo, čia XIX amžiaus romantikų pramanai.

Dabar štai girdisi, kad jau įves pagonybę – tokią lygiateisę religiją, kad galės žmones tuokti ir t. t., – tai žaidimas ir tiek – geriau, kad tų žaidimų nebūtų. Yra dabar tokių, kurie garbina Poseidoną, Artemidę, arba nuva- žiuoja prie to „Stonehedge“ Anglijoje, prirenka įvairaus plauko pagonių, – tai tam tikros popkultūros apraiškos, ir viskas. Ir Rusijoje tokių pseudopa- gonių daugybė, apie Gudiją – nė šnekos nėra – kai kurie visai pameta protą, pradeda sakyti, kad ir Mindaugas buvo ne lietuvių kilmės kunigaikštis, ir visa kita. Žmonėms reikia tautinės ideologijos, bet tai nereiškia, kad jie tu- rėtų iškraipyti faktus. Kaip sakė Gintaras Beresnevičius, nusibodo gainioti studentus nuo interneto – ten rasi, ko tiktai nori.

Kokiems klausimams bus skirta antroji Jūsų monografija?

Antroje knygoje bus nagrinėjami velnių pavadinimai, kurių yra la- bai daug. Tautosakoje nemažai ir laumių pavadinimų. Velniavardžių yra apie 400: vieno tik Liucipieriaus yra daugybė fonetinių variantų, užrašy- tų iš įvairių vietų: *Liucipas, Liuciponas, Lipicierius* ir kt. Motyvacija gali

būti įvairi – pagal gyvenamąją vietą: *balinis, balutinis, šilinis, šilovelnis*; gali būti pagal piktumą, būdą, charakterį: koks nors *pikčius, piktybukas*; pagal įprastą jam veiksmą, funkciją: *gaudadūšis*, kuris gaudo dūšes ir nusidėjęlius gabena į pragarą. Labai dažnai „suvelnėja“ kaimynų pavadinimai, pvz., velnias *vokietis*, ypač Mažosios Lietuvos tekstuose, paplitę ir mažybiniai dariniai: *vokietukas, vokiečiukas, vokietaitis*, – daugiau Žemaitijoje ir Suvalkijoje vartojami. Pasitaiko ir kitokių, pvz., *totorius, prūsukas*. Dėl ko „suvelnėja“ etnonimai? Žmonės velnią įsivaizduoja kaip svetimtautį. Jie tradicinėje kultūroje nėra baisiai mėgstami, jiems priskiriama ir demonišku, ir zoomorfinių bruožų. Yra toks estų tautosakininkas Ūlo Valkas, parašęs knygą apie velnio vaizdinį estų tautosakoj. Šis aprašo tokį atsitikimą. XVIII šimtmetį vienas radikaliai nusiteikęs žmogus, valstietis, įkūrė netgi protestantų sektą, viešai sudegino savo gražesnius drabužius, sakė, kad valgyt galima tik duoną su vandeniu, bet jau, gink Dieve, negalima tarnauti vokiečiams, nes vokiečiai yra velniai. Galiausiai tas jo judėjimas sužlugo, bet, kai pagalvoji, šaltis per nugarą vaikšto: ką tiems žmonėms darė tie baronai ir tie kilmingieji ponai, kad priėjo prie šitokių dalykų? Tarnavimas vokiečiui – tokiam žmogui gresia amžina pražūtis. Tokie vaizdiniai turi bendrų bruožų visame Pabaltijyje. Štai ir lenkų kalbos *Niemiec* „vokietis“, tas pats rusų *немец* susijęs su *немой* „nebylys“. Atributai paprasti: velnio – trumpas švarkas, o valstiečių sermėgos buvo ilgos, skrybėlė velniui būtina, batukai vaksavoti, čebačiukai gražūs, – toks yra ponaitis, arba vokiečiukas. Ponaitis irgi ne muzikas: kaip sakiau, už žmogų ponai yra aukštesni. Susidaro tokios leksinės semantinės grupelės. Kol po vieną aprašai, ir išeina knyga. Gal dar pridėsiu skyrių apie minėtus pseudodievukus. Kuo toliau, tuo mažiau tikiu, kad velnias yra buvusi pagoniška dievybė. Jis yra buvęs iš žemesnių padarų: lygiai kaip laumė, kaukas, aitvaras, – bet kad jis būtų buvęs dievu, aš tuo visiškai netikiu – tai idėja, kuri negali atlaikyti didesnės kritikos.

Jūsų minčių yra virtualioje erdvėje, galima pasiklausyti kai kurių pasakaitų įrašų. Kaip tą įdomų kultūros klodą galėtume dar labiau priartinti prie jaunimo? Kaip kelti lietuvių kalbos prestižą mūsų „anglėjančioje“ visuomenėje?

Jeigu mokykloje nori ką nors padaryti, reikia tam tikros pakraipos žmonių. O dabar, kai pažiūri į tą pačią etnologijos specialybę, kad ir mūsų universitete, Istorijos fakultete: etnografijos specialybės (persikrikštijo į etnologijos) seniai nėra, sužlugo ir kultūrinės antropologijos studijos. Kiekvienais metais matau skelbimą, kuriame kviečiama stoti į socialinę antropologiją. Kultūrinės antropologijos taip ir nebeliko, – reikėjo labiau viešinti save, stengtis būti matomiems. Jeigu mokytojai niekas nebenori būti – vėl aktualus dalykas – iš kur tokių etninės kultūros mokytojų imsime? Pirmiausia, žemas mokytojo prestižas visuomenėje. Jeigu vaikas mokytojo visai nepaiso – kas gali norėti būti mokytoju?! Čia sudėtingi dalykai. Etninės kultūros dalykų perteikimas, gebėjimas sudominti mokinius labai priklauso nuo mokytojo. Jeigu mokytojas yra apskresnis, jis įsteigia etnografinį ansamblį: vaikai ir šoka, ir dainuoja, ir apsivelka tautiniais drabužėliais. Anksčiau, kai dar būdavo ekspedicijos, tuos mokinius ten netgi pasiimdavo. Neseniai publikuoti mokytojos Laimos Abraitytės, žinomos Vilniaus lituanistės, atsiminimai. Ji veždavosi į Dzūkiją mergaites, kurios pamatė, kokie yra kaimo žmonės, jų interesai, kaip jie gyvena, koks tas yra žmogaus buvimas tenai. Kai matai žmogų, kuris sunkiai dirbęs per dieną, namo parėjęs atsisėdęs ant prieklėčio dainuoja, ateina čia jo draugai, giminės ar bičiuliai iš to paties kaimo, – atsiranda visiškai kita nuotaika, kitas ūpas. Dabar jaunimui tokios aplinkos pažinti nebėra įmanoma, tai didelė bėda. Antra vertus, čia toks įsitikinimas, ne tik jaunųjų, bet ir tėvų – gerai viskas, kas yra ten: už balos, arba už rubežiaus, o čia nieko gero, nieko doro negali būt. Net esu girdėjusi žinomo žurnalisto, Rimvydo Valatkos, pasakymą: „Kada liausimės Europą juokinti su „Kepurine“?“ Kodėl austras gali jodlerius visokius dainuoti – labai keistu balsu oliuoti ir visokias išvynioti melodijas, – tai nėra juokinga ir Europos nejuokina, – o štai lietuvių šokis juokina?! Dar geriau girdėjau jį šnekant per „Žinių radiją“, kad Lietuvių kalbos komisija – tai naujieji tironai. Baigė tokia frazė: „Atsikniskite nuo mano kalbos, atsikniskite nuo mano kūno, atsikniskite nuo mano maisto kultūros“. O! Atsiranda tokių pavadinimų – kalbišiai – ne kartą girdžiu per radiją. Su panieka, aplombu tariama – aš ne kalbišius: sakiau *slešas* ir sakysiu *slešas*. Išranda pseudoproblemų, kad mes, kalbininkai, esame sargai, pikti varinėtojai su botagu, vos ne kaip tie vokiečiai ponai, kaip sakiau. O jaunas gi tuoj išgirsta šitai, vaikai daug daugiau girdi negu kad mes manom. Vaikui

įdėti į galvą, kad gera tai, kas lietuviška, juolab kas tarmiška, – labai svarbu. Per dialektologijos pratybas klausdavau studentų, iš kur kilę jų tėveliai, kur gimę mamytė, tėtė ar seneliai. „Kažkokiam kaime“ – jie net nežino, nei kada gimusi ta senelė, nei kuo vardu. Toliau – kitas žingsnis: „Man gėda prisipažinti, kad aš iš atsilikusios šalies“. O kaip padaryti, kad to nebūtų? Pirmiausia, niekas neturėtų būti primesta ir su lazda mokoma. Mokykloje dažnai būna tokio valdiško kalbėjimo. Jeigu mokytojas stovi išsiplėtęs tarpduryje, kad vaikai nepabėgtų iš minėjimo, – tai ko vertas tas minėjimas?!

Yra visokios muziejų edukacinės programos, tarkim, Anykščių Arklio muziejuje vedami renginiai, miesto vaikui tai baisi laimė, bet jie tinka tik mažesniems vaikams. Kai apklausia šešiolikos metų paauglius, didžiausias procentas – norim išvažiuot iš Lietuvos. Tai kam mes tą Lietuvą galiausiai atgavom?! Sėniai – kad iš jos galėtų vogti, jaunikliai – kad iš jos pabėgtų, – visa tai jau pasiekė absurdo ir juokingumo laipsnį.

Supažindinant vaikus su tautine kultūra labai svarbus tėvų vaidmuo. Tačiau jie dažnai vaikais nesidomi apskritai: jie uždirba pinigus, kad vaikas būtų apsitaisęs ne prasčiau už kitus – tuo ir baigiasi auklėjimas. Pasiklausykim kur troleibuse: kas antras žodis yra angliškas, atskiros vaikų frazės yra angliškos, būna, kad šnekasi apskritai angliškai ir tyčiojasi iš tokio, kuris nesugeba gerai, sklandžiai angliškai kalbėti, – ir tas „apanglėjimas“ vyksta gana sparčiai. Dar vienas įdomus dalykas: mokinių žargone, toje kalboje, kurios nesupranta tėtė, mama, diduma žodžių, perdirbtų, aišku, su lietuviškom galūnėm, priesagom, yra rusybės. Žargonu pamatas tebėra rusiškas, ant jo užkeliami „angelų“ kalbos elementai – kas iš to bus, vienas Dievas žino. Perėjęs per Gedimino prospektą nerandi parduotuvės, kurios pavadinimas būtų lietuviškas. Antai prie Baltojo tilto – „Riverside“ viešbutis, kuris anksčiau buvo viešbutis „Lietuva“. Aš atsimenu kavinę netoli Lukiškių aikštės. Kadaise, apie 1993–1994 metus, tai buvo kavinė „Šaltuona“. Vėliau iškaboje atsirado marmūzė – šalmas su juodais ragais – kavinė pasidarė „Juodasis vikings“, bet dar buvo rašoma lietuviškai. Dabar jau daug metų parašyta „Mister Pub“ ir nupaišytas ponas su cilindru. Tai rodo mūsų, bent jau miestiškosios visuomenės, vidinę laikyseną – į kurią pusę mes dabar einam, važiuojam. Tad ko norėti iš to vaiko, mokinio ar studento:

jam atrodo, kad ta lietuvių kalba nereikalinga, ir tas, kuris mokosi lietuvių kalbos, yra kvailas. Man vienas yra sakęs: „Ką ten reikia mokytis, lietuviškai aš ir taip puikiai moku“. Ir dar esu išgirdusi: „Kompiuteristų tai reikia, o tavo specialybė niekam nereikalinga!“ Taip galvojančių yra daug. Reikia kelti gimtosios kalbos prestižą, o visa kita yra tarsi to paties audinio siūlai: ir tarmės, ir etninės kultūros dalykai. O žmonės dabar? Žmonės bijo save parodyti. Girdenis vis aiškino, kuo skiriasi kaimo žmogus nuo miesto. Kaimo žmogus kiekvienas buvo kitoks. Profesorius sakydavo: „Man nuobodu dabar gyventi“. Dabar visi kaip pagal šniūrą išrikiuoti, vienodi. Jeigu kas nebaigęs muzikos mokyklos, tai tas ir nedainuos. Lauk, kad jis sudomintų paauglį liaudies dainomis ar apskritai etnine kultūra, – nėra ko norėti. O mūsų seneliai ir proseneliai jokių mokyklų nebuvo lankę, – ir šoko, ir dainavo. Jie to išmoko iš kitas kito, daug kas priklausė nuo šeimos, bendruomenės.

Apmąstydami šias įdomias Birutės Jasiūnaitės mintis, džiaugdamiesi jos pasiekimais linkime jai ilgų, gražių, kūrybingų metų. Nekantriai laukiame pasirodančios antrosios monografijos bei naujų straipsnių.

Kalbino Zofija Babickienė

BIRUTĖS JASIŪNAITĖS PUBLIKACIJOS

KNYGOS, STRAIPSNIAI, RECENZIJOS, MOKSLINIŲ PRANEŠIMŲ TEZĖS

1983

1. Filologas gina daktaratą : [apie kalbininko Alekso Girdenio disertacijos „Teoriniai lietuvių fonologijos pagrindai“ gynimą Vilniaus universitete] / Birutė Jasiūnaitė. – Portr. // Vakarinės naujienos. – ISSN 1822-2390. – 1983, lapkr. 12, p. 2.

1985

2. Dar dėl rytiečių [ie], [uo] fonologinės interpretacijos / Birutė Jasiūnaitė. – Bibliogr. nuorodos: [17] pavad. // Kalbotyra. – ISSN 020-330X. – [T.] 36 (1) (1985), p. 94–97.

1986

3. Atvirosios sandūros poveikis balsinių fonemų distribucijai šiaurės žemaičių kretingiškių tarmėje / Birutė Jasiūnaitė. – Bibliogr. nuorodos: [15] pavad. – Santr. rus.: Влияние открытого стыка на дистрибуцию гласных фонем в кредингском поднаречии северных жемайтов // Kalbotyra. – ISSN 0202-330X. – Nr. 37 (1) (1986), p. 50–55.
4. Keletas mūsų tarmių statistinių charakteristikų / Birutė Jasiūnaitė. – Lent.: Bendrieji rytų aukštaičių uteniškių ir pietų aukštaičių fonemų dažnumai (%) // Jaunųjų filologų darbai. [T. 2]. – Vilnius, 1986. – P. 118–122.

1987

5. Darbas ir laisvalaikio hobis : [50-osioms kalbininko Alekso Girdenio gimimo metinėms] / Birutė Jasiūnaitė, Bonifacas Stundžia. – Portr. // Literatūra ir menas. – ISSN 0233-3260. – 1987, spal. 24, p. 6–7.

1988

6. „Aš tai jau „stočiai“ nebešneku...“ : [apie kalbininkų ekspediciją Papilio apylinkėse] / Birutė Jasiūnaitė // Tarybinis studentas. – ISSN 1822-1866. – 1988, rugs. 23, p. 3.

1989

7. Kas yra tarmės? / Birutė Jasiūnaitė // Lietuvos pionierius. – 1989, kovo 25, p. 2.

1990

8. Dviejų tolimų tarmių konsonantizmo bendrybė / Birutė Jasiūnaitė. – Bibliogr. nuorodos: [15] pavad. – Santr. rus.: Общая черта консонантизма двух различных диалектов // Kalbotyra. – ISSN 0202-330X. – Nr. 41 (1) (1990), p. 21–28.
9. Nekirčiuotų trumpųjų balsių ilginimas rytų aukštaičių uteniškių šnektose / Birutė Jasiūnaitė, Bonifacas Stundžia. – Bibliogr. nuorodos: [9] pavad. – Santr. angl.: Lengthening of non-stressed short vowels in the Lithuanian dialect of eastern aukštaičiai uteniškiai // Kalbotyra. – ISSN 0202-330X. – Nr. 41 (1) (1990), p. 29–35.
10. „Superilgųjų“ balsių vieta fonologinėje sistemoje / Birutė Jasiūnaitė. – Bibliogr. nuorodos: [14] pavad. – Santr. rus.: Место “сверхдолгих” гласных в фонологической системе // Kalbotyra. – ISSN 0202-330X. – Nr. 40 (1) (1990), p. 23–29.

1991

11. Fonologinės ir morfologinės *ai, ei* vienbalsinimo sąlygos šiaurės žemaičių tarmėje / Birutė Jasiūnaitė // VI Tarptautinis Baltistų kongresas = VI Starptautiskais baltistu kongress = The 6th International Congress of Balticists = VI Международный съезд балтистов : 1991 m. spalio 2–4 d. : pranešimų tezės / Vilniaus universitetas. – Vilnius, 1991. – P. 44.
12. [Recenzija] / Birutė Jasiūnaitė. – Rec. kn.: Kaip velnias akmenį nešė : (senojo kaimo buities vaizdeliai scenai) / Aleksandra Kazakevičienė. Vilnius, 1990 // Gimtoji kalba. – ISSN 0868-5134. – 1991, Nr. 4, p. 25.

1993

13. Padėvėti poetizmai, stebuklingo vandens lašai ir kita / Birutė Jasiūnaitė. – Iliustr. – Rec. kn.: Likėma laiptaas : žemaitiški ailiaraštee ėr apsakymaa / Apuolinaras Petras Bagduons ; sudarė ir komentarą parašė R. Pakalniškis. Vilnius, 1991// Naujasis židinys-Aidai. – ISSN 1392-6845. – 1993, Nr. 5, p. 84–85. – Taip pat prieinama: <http://www.nzidiny.lt/files/various/NZ%201993%20nr%205.pdf>
14. Šiaurės žemaičių kringiškių pietinių šnektų ir rytų aukštaičių uteniškių fonologinių sistemų lyginimas : humanitarinių mokslų daktaro laipsnio disertacija / Birutė Jasiūnaitė ; Vilniaus universitetas. Lietuvių kalbos katedra. – Bibliogr. nuorodos: p. 152–161. – Vilnius, 1993. – 168 p. – Rankraštis.

1994

15. Tembrinė koreliacija uteniškių ir pietinių kringiškių tarmėse / Birutė Jasiūnaitė. – Bibliogr. nuorodos išnašose. – Santr. angl.: The timbre correlation in two Lithuanian dialects // Baltistica. – ISSN 0132-6503. – T. 27 (2) (1994), p. 68–76. – Taip pat prieinama: DOI: 10.15388/baltistica.27.2.213

1995

16. Endriejaviškių peyoratyvinė leksika : (neigiamieji žmogaus apibūdinimai) / Birutė Jasiūnaitė. – Bibliogr. nuorodos: [57] pavad. – Santr. angl.: The pejorative vocabulary of Endriejavas dialect: the negative characteristics of man // Kalbotyra. – ISSN 1392-1517. – Nr. 44 (1) (1995), p. 35–57.

1996

17. Daugailiškių tradiciniai palyginimai / Birutė Jasiūnaitė. – Bibliogr. nuorodos: [35] pavad. – Santr. angl.: The traditional similes of Daugailiai dialect // Kalbotyra. – ISSN 1392-1517. – Nr. 45 (1) (1996), p. 5–19.
18. Irena Ieva Remenytė-Mažiulienė : [kalbininkės atminimui] / Birutė Jasiūnaitė. – Portr. // Baltistica. – ISSN 0132-6503. – T. 31 (1) (1996), p. 132–133. – Taip pat prieinama: DOI: 10.15388/baltistica.31.1.363
19. Trys rytų aukštaičių uteniškių fonologiniai balsių ilgumai / Birutė Jasiūnaitė, Aleksas Girdenis. – Bibliogr. nuorodos: [40] pavad. // Baltistica. – ISSN 0132-6530. – T. 31 (2) (1996), p. 181–199. – Taip pat prieinama: DOI: 10.15388/baltistica.31.2.369

1997

20. Kalbos mokslo sūkury : [apie kalbininką Aleksą Girdenį] / Birutė Jasiūnaitė, Bonifacas Stundžia. – Portr. // Gimtoji kalba. – ISSN 0868-5134. – 1997, Nr. 10, p. 15–17.
21. „Padėk, Dieve!“: (tradiciniai gero linkėjimai dirbančiam žmogui) / Birutė Jasiūnaitė. – Bibliogr. nuorodos: [23] pavad. – Santr. angl.: “God help you!”: (traditional greetings used by working people) // Kalbotyra. – ISSN 1392-1517. – Nr. 46 (1) (1997), p. 19–30.

1998

22. Mūsų maloniniai kreipiniai / Birutė Jasiūnaitė. – Bibliogr. nuorodos: [19] pavad. – Santr. angl.: Our terms of endearment // Kalbotyra. – ISSN 1392-1517. – Nr. 47 (1) (1998), p. 43–59.
23. Prisiminimai apie Kazimierą Eigminą / Birutė Jasiūnaitė. – Pliustr. // Homo sum : žodžiai Kazimierui Eigminui / Lietuvių kalbos institutas. Vilniaus universiteto kraštotyrininkų ramuva ; [sudarė: Klaudijus Driskius, Artūras Judžentis, Venantas Mačiekus ; redagavo: Kostas Aleksynas, Artūras Judžentis]. – Vilnius, 1998. – ISBN 9986-668-18-2. – P. 173–180.

1999

24. „Į tavo sveikatą, į mano žyvata!“: tradiciniai vaišių linkėjimai / Birutė Jasiūnaitė. – Bibliogr. nuorodos: [21] pavad. – Santr. angl.: “To you health! // Lituanistica. – ISSN 0235-716X. – Nr. 2 (38) (1999), p. 34–45.
25. „Skalsu – Dangun balsu!“: tradiciniai linkėjimai valgantiesiems / Birutė Jasiūnaitė. – Bibliogr. nuorodos: [23] pavad. – Santr. angl.: Traditional greetings used by eating people // Lituanistica. – ISSN 0235-716X. – Nr. 3 (39) (1999), p. 78–88.

2000

26. Būdingesnės lietuvių eufemizmų ypatybės / Birutė Jasiūnaitė // Starptautiskasis baltistu kongress “Baltu valodas laikmetu griežos” : referātu tēzes = Tarptautinis baltistų kongresas „Baltų kalbos amžių kaitoje“ : pranešimų tezės : 03.10.2000 -06.10.2000. – Rīga : LU Latviešu valodas institūts, 2000. – ISBN 9984-9434-3-7. – P. 116–117. – (Baltistica IX, 2000). – Knygos antraštė latv., liet., angl., vok.
27. Iš lietuvių mitologinės leksikos: *baūbas* bei jo padermė / Birutė Jasiūnaitė. – Bibliogr. nuorodos: [67] pavad. – Santr. rus.: Из литовской мифологической лексики: *baūbas* и его племя // Baltistica. – ISSN 0132-6503. – T. 35 (2) (2000), p. 171–191. – Taip pat prieinama: DOI: 10.15388/baltistica.35.2.567

28. „Skalsą beržo lapui!“((tradiciniai pirties linkėjimai) / Birutė Jasiūnaitė. – Bibliogr. nuorodos: [33] pavad. – Santr. angl.: Traditional greetings used in the bathhouse // Kalbotyra. – ISSN 1392-1517. – Nr. 48 (1)/49 (1) (2000), p. 39–48. – Taip pat prieinama: http://tautosmenta.lt/wp-content/uploads/2013/12/Jasiunaite_Birute/Jasiunaite_Klb_48_1_49_1_2000.pdf

2001

29. Dėl vienos keiksmo formulės kilmės / Birutė Jasiūnaitė. – Bibliogr. nuorodos: 10 pavad. – Santr. angl.: On the origin of one swearing formula // Tautosakos darbai. – ISSN 1392-2831. – T. 15 (2001), p. 136–140. – Taip pat prieinama: http://tautosmenta.lt/wp-content/uploads/2013/12/Jasiunaite_Birute/Jasiunaite_TD_22_2001.pdf
30. „Gužutis vaiką parnešė!“((nepaprasta žmogaus kilmė frazeologijoje) / Birutė Jasiūnaitė. – Bibliogr. nuorodos: [48] pavad. – Santr. rus.: «Аист ребенка принес»: (необычное происхождение человека в литовской фразеологии) // Baltistica. – ISSN 0132-6530. – T. 36(2) (2001), p. 277–297. – Taip pat prieinama: DOI: 10.15388/baltistica.36.2.617

2002

31. Neįprasta žmogaus kilmė frazeologijoje / Birutė Jasiūnaitė // Leksikografijos ir leksikologijos problemos : Antano Salio 100-osioms gimimo metinėms : konferencijos pranešimų tezės, 2002 m. birželio 6–7 d., Vilnius. – [Vilnius], 2002. – P. 31–32.

2003

32. „Atlėkė paukštis be sparnų“((atmosferos reiškiniai frazeologijoje: sniegas) / Birutė Jasiūnaitė, Jelena Konickaja. – Bibliogr. nuorodos: [35] pavad. – Santr. rus.: «Прилетела птица без крыльев»: (атмосферные явления во фразеологии: снег) // Kalbotyra. – ISSN 1392-1517. – Nr. 52(1) (2003), p. 45–60. – Taip pat prieina-

ma: http://tautosmenta.lt/wp-content/uploads/2013/12/Jasiunaite_Birute/Jasiunaite_Klb_52_1_2003.pdf

33. *Mėdžias* folkloro formulėse / Birutė Jasiūnaitė // Kazimieras Jaunius (1848–1908) : tarmėtyrininkas ir kalbos istorikas : konferencijos pranešimų tezės. – Vilnius–Kvėdarna [i. e. Vilnius], 2003. – P. 27–28.

2005

34. Eufemistinė substitucija kaip frazeologizmų kitimo priežastis / Birutė Jasiūnaitė // X tarptautinio baltistų kongreso „Baltų kalbų istorija ir tipologija“ pranešimų tezės = X starptautiskā baltistu kongresa “Baltu valodu vēsture un tipoloģija” referātu tēzes = Abstracts of the 10th International Congress of Balticists “History and typology of the Baltic languages” : 2005 m. rugsėjo 23–24 d. / Vilniaus universitetas ; [parengė Vytautas Kardelis, Regina Venckutė]. – Vilnius, 2005. – ISBN 9986-19-781-3. – P. 38–39.
35. Eufemizmai tarmėse bei tautosakoje: problemos ir perspektyvos / Birutė Jasiūnaitė. – Bibliogr. nuorodos: [42] pavad. – Santr. rus.: Эвфемизмы в литовских диалектах и фольклоре: проблемы и перспективы // Baltistica. – ISSN 0132-6530. – 6 priedas (2005), p. 101–117. – Taip pat prieinama: DOI: 10.15388/baltistica.48.2.2192
36. «Формула невозможного» в литовской фразеологии / Бируте Ясюнайте. – Rus. // Мова і культура. – Bibliogr. nuorodos: 13 pavad. – Киев. – Вып. 8, т. 5, ч. 2 (2005): Национальные языки и культуры в их специфике и взаимодействии, p. 16–21. – (Серия «Филология»).

2006

37. X tarptautinis baltistų kongresas / Birutė Jasiūnaitė, Jurgis Pakerys, Daiva Sinkevičiūtė. – Bibliogr. nuorodos išnašose // Baltistica. – ISSN 0132-6530. – T. 41(1) (2006), p. 153–156. – Taip pat prieinama: DOI: 10.15388/baltistica.41.1.1142

38. Maldelės į jauną mėnulį rytų Lietuvos folklore: etnolingvistinis aspektas / Birutė Jasiūnaitė. – Bibliogr. nuorodos: [15] pavad. – Santr. rus.: Молитвенные обращения к молодому месяцу в фольклоре восточной Литвы: этнологический аспект // Baltistica. – ISSN 0132-6530. – Т. 41(3) (2006), p. 473–488. – Taip pat prieinama: DOI: 10.15388/baltistica.41.3.1156
39. *Mėdžias* rytų Lietuvos folkloro formulėse / Birutė Jasiūnaitė. – Bibliogr. nuorodos: [41] pavad. – Santr. rus.: Слово *mėdžias* «лес» в фольклорных формулах восточной Литвы // Baltistica. – ISSN 0132-6530. – Т. 41(2) (2006), p. 265–281. – Taip pat prieinama: DOI: 10.15388/baltistica.41.2.995
40. Жаворонков снег (происхождение снега в традиционной культуре) / Е. Коницкая, Б. Ясюнайте. – Rus. – Bibliogr. nuorodos: 36 pavad. // Балто-славянские исследования : сборник научных трудов. Т. 17. – Москва, 2006. – ISBN 5-85759-383-2. – Р. 353–372. – Taip pat prieinama: https://www.academia.edu/9725652/Жаворонков_снег_происхождение_снега_в_традиционной_культуре
41. Некоторые термины описания пейоративной и мелиоративной лексики / Бируте Ясюнайте. – Rus. – Santr. ukr., angl. // Вісник національного університету Львівська політехніка. Серія «Проблеми української термінології». – ISSN 0321-0499. – 2006, №. 559, p. 195–197.

2007

42. Centrinė šiaurės žemaičių kretingiškių tarmė : mokomės dialektologijos / Zofija Babickienė, Birutė Jasiūnaitė, Angelė Pečeliūnaitė, Rūta Bagužytė ; mokslinė redaktorė Birutė Jasiūnaitė ; Vilniaus universitetas. – Vilnius : Baltų lankų leidyba, 2007. – 167, [1] p. – Bibliogr. nuorodos: p. 167. – Tiražas 500 egz. – ISBN 978-9955-23-086-1.

Turinys: Pratarmė, p. 8–9 ; Fonetinė transkripcija, p. 10–11 ; 1. Fonetika ir kirčiavimas, p. 12; 1.1. Fonetikos pratimai, p. 12; 1.1.1. Vokalizmo ypa-

tybės, p. 12; 1–27 užduotis, p. 12–30; 1.1.2. Konsonantizmo ypatumai, p. 30; 28–35 užduotis, p. 30–35; 1.1.3. Apibendrinamieji pratimai, p. 37; 36–45 užduotis, p. 37–42; 1.2. Kirčiavimo pratimai, p. 44; 46–53 užduotis, p. 44–48 ; 2. Morfologija, p. 50; 2.1. Vardažodžių morfologinės ypatybės, p. 50; 2.1.1 Priesaginė vardažodžių daryba. Priesagų vartojimo ypatumai, p. 50; 54–61 užduotis, p. 50–55; 2.1.2. Priešdėlinė vardažodžių daryba. Priešdėlių vartojimo ypatumai, p. 56; 62–65 užduotis, p. 56–59; 2.1.3. Sudurtiniai vardažodžiai, p. 60; 66 užduotis, p. 60; 2.1.4. Linksniavimo ypatumai, p. 61; 67–73 užduotis, p. 61–67; 2.1.5. Vardažodžių kamiengalių mišimas, p. 68; 74–76 užduotis, p. 68–69; 2.1.6. Vardažodžių ir veiksmažodžių dviskaitos formos ir jų vartojimas, p. 70; 77–78 užduotis, p. 70–71; 2.1.7. Vardažodžių giminių ypatybės, p. 72; 79 užduotis, p. 72; 2.1.8. Įvardžiutinės formos, p. 73; 80–81 užduotis, p. 73–74; 2.2. Veiksmažodžių morfologinės ypatybės, p. 75; 2.2.1. Veiksmažodžių laikų vartojimas, jų formų darybos savitumai, p. 75; 2.2.1.1. Esamasis laikas, p. 75; 82–83 užduotis, p. 75; 2.2.1.2. Būtasias kartinis laikas, p. 77; 84 užduotis, p. 77; 2.2.1.3. Būtasias dažninis laikas, p. 77; 85–87 užduotis, p. 77–80; 2.2.1.4. Būsimasis laikas, p. 81; 88–91 užduotis, p. 81–84; 2.2.1.5. Veiksmažodžių sangražinės formos, p. 85; 92–93 užduotis, p. 85–86; 2.2.1.6. Veiksmažodžių formų daryba, p. 87; 94–95 užduotis, p. 87; 2.2.1.7. Veiksmažodžių kamiengalių mišimas, p. 88; 96 užduotis, p. 88; 2.2.1.8. Prieveiksmių darybos ir vartojimo ypatumai, p. 89; 97–103 užduotis, p. 89–95 ; 3. Leksika, p. 97; 3.1. Vardažodžių leksiniai ir semantiniai ypatumai, p. 97; 104–133 užduotis, p. 97–130; 3.2. Veiksmažodžių leksiniai ir semantiniai ypatumai, p. 132; 134–145 užduotis, p. 132–143; 3.3. Frazeologiniai junginiai, p. 145; 146–155 užduotis, p. 145–157 ; 4. Sintaksė, p. 158; 156–165 užduotis, p. 158–165 ; Sutrumpinimai, p. 166 ; Literatūra, p. 167.

43. Centrinė šiaurės žemaičių kretingiškių tarmė [Elektroninis išteklius] / Zofija Babickienė, Birutė Jasiūnaitė, Angelė Pečeliūnaitė, Rūta Bagužytė. – [Vilnius]: Baltų lankų leidyba, 2007. – 1 elektron. opt. diskas (CD-ROM). – ISBN 978-9955-23-094-6.

Turinyje: Centrinės šiaurės žemaičių kretingiškių tarmės žemėlapis ; Knygos pratarmė ; Svarbiausios centrinės kretingiškių tarmės ypatybės ; I. Tarminiai tekstai su komentarais, žodynėliu ir autentiškais pasakotojų įrašais: 1. Tautosaka: tekstai ir rinkiniai įrašai. 2. Gyvenimiškos istorijos I: tekstai ir rinkiniai įrašai. 3. Gyvenimiškos istorijos II: tekstai ir rinkiniai įrašai. 4. Žodynėlis. Santraukos. Literatūra ; II. Mokomės dialektologijos: 1. Teks-

tinės užduotys su autentiškais įrašais. 2. Praktinės užduotys: Fonetika ir kirčiavimas. Morfologija. Leksika. Sintaksė ; III. Pažinkime žmones ir jų kraštą: Aktyviausi pasakotojai. Krašto vaizdai, žmonių buitės. Žemaitiški įdainavimai (dainuoja Povilas Girdenis).

44. Centrinė šiaurės žemaičių kretingiškių tarmė : tarmės tekstai su komentarais ir žodynėliu / Zofija Babickienė, Birutė Jasiūnaitė, Angelė Pečeliūnaitė, Rūta Bagužytė ; mokslinė redaktorė Birutė Jasiūnaitė ; Vilniaus universitetas. – Vilnius : Baltų lankų leidyba, 2007. – 343, [1] p., [4] iliustr. lap. – Santr. angl., lenk., rus. – Bibliogr. nuorodos: p. 341–343. – Tiražas [500] egz. – ISBN 978-9955-23-068-7.

Turinys: Pratarmė, p. 9–10 ; Svarbiausios centrinės kretingiškių tarmės ypatybės, p. 11–18 ; Fonetinė transkripcija, p. 19–20 ; Kretingiškių tarmės tekstai, p. 21 ; Tautosaka, p. 21 ; Laumės verpėjos, p. 21–27 ; Aplink slinką mergelę, p. 27–33 ; Čičiuo liliuo, užmiršeli!, p. 33–35 ; Pasaka apie bitelę, p. 35–46 ; Velnį nušavau, p. 46–48 ; Žąsys moka susišnekėti, p. 48–49 ; Septynis gaidžius reik[a] nukirsti, p. 49–50 ; Užkeikė pinigų, p. 50–52 ; Šiaudų(m) ryšys, p. 53–57 ; Visumet liuobam burbėti, p. 57–58 ; Ak, duja duja, p. 59–60 ; Kumelės kiaurymė, p. 60–61 ; Vaikis nedidelio ūgio, p. 61–62 ; Žmogaus amžius, p. 62–63 ; Tik dėl kvapo, p. 63 ; Žliba duktė, p. 64 ; To dar betrūko, p. 64–65 ; Jonį marina, p. 65 ; Kaulas, p. 65–66 ; Kaimynas razbaininkas, p. 66–67 ; Pakapėje baido, p. 67 ; Baidyklė iš duobės, p. 68 ; Sukliko ne savo balsu, p. 68–69 ; Kaip prisivilioti vaikį, p. 69–70 ; Dėl meilės reikia kentėti, p. 70–71 ; Duok ir man prikurti, p. 71–72 ; Dėl vardo, p. 72 ; Atvirtau į žmogų, p. 73 ; Patėpė su degutu, p. 74 ; Kaip vilkas su šuniu draugavo, p. 74–77 ; Baidyklės viedrus skambina, p. 77–78 ; Gyvenimiškos istorijos I, p. 79 ; Pintuvės. Išvėdlavimas, p. 79–85 ; Įvedybos, p. 86–87 ; Piršlys kavojasi, p. 88–89 ; Kningas platina, p. 89–92 ; Valgiai: kastinys, builės su šarkais, p. 92–93 ; Cibulynė, p. 93–94 ; Tuokart nebuvo nieko piršto, p. 95–96 ; Vienos į šokius nejom, p. 97–100 ; Nemokėsi verpti, austi – negausi vyro, p. 100–101 ; Su naginėms mes ėjom, p. 102–103 ; Išėjau žlugčio skalbti, p. 103–104 ; Bėgsi parkanus apkabinti, p. 104–105 ; Kaip avis kirpo, p. 105–106 ; Bitys spiet[a], p. 106–108 ; Kojos sveikesnės buvo, p. 108–109 ; Kitas kitą žmonys gerbė, p. 109–110 ; Pamaišnavoniai ir vakaruškos, p. 110–111 ; Ėjo pri motriškų babos seniau, p. 112–113 ; Liuob skaudžiai būs nešioti, p. 114 ; Šakaliais iškada buvo kūrinti, p. 114–116 ; Pasikinkyk arklį, p. 116–117 ; Kožnas po savo žemę grybavom, p. 118 ; Jonis iš kokių penkių pėdų buvo, p. 118–119 ; Kaip šniūrus vijo, p.

119–120 ; Žemaičiai kad kinko [arklius] su kamantais, p. 120–122 ; Pusmarškonė košė, p. 122–123 ; Sampilinis pienas, p. 123 ; Cibulynė, p. 124 ; Slopė, p. 124 ; Kastynys, p. 125 ; Esu lig su ta redele [didumo], p. 126–128 ; Juobam vainikėlį nupinsi, p. 129 ; Jergau, lauksi tų(m) kalėdininkų, p. 130–131 ; Gandras vaikus nešiojo, p. 131–135 ; Juk kožnas savo dirbo: apie namų apyvokos daiktus, p. 135–137 ; Velykos būs rudenį, p. 138–139 ; Tik vieną kadagį liuobam nešties, p. 140–141 ; Valgysi, ka ir liežuvis lėks aplink ausis, p. 141–142 ; Tuokart viskas buvo skaniai, p. 142–144 ; Devynių metųėjau į upę skalbties, p. 145–147 ; Nakvynė pirtyje, p. 147–153 ; Linaminio šposai, p. 153–154 ; Teskandinsiuos pareitant [iš Kartenos], p. 154–158 ; Juodas ožys su balta barzda, p. 158–162 ; Suūžė, sudrebėjo visa žemė, p. 162–164 ; Gyvenimiškos istorijos II, p. 165 ; Nė šuo, niekas tiek nėra iškentėjęs, p. 165–175 ; Vis du ir du, p. 175–176 ; Dvi šviesos, p. 176–178 ; Nabvažiuosiu daugiau į tą Rygą nikumet, p. 178–182 ; Bjauri laikai, p. 183–184 ; Pati didžioji buvau, p. 184–186 ; Kokie pirmu buvo linai – silkai!, p. 186–189 ; Apie tėviškelę 1, p. 189–191 ; Apie tėviškelę 2, p. 191 ; Pora prisiminimų, p. 192 ; „Kulių liktarna“, p. 192–194 ; Trisdešimts rublių už visus metus, p. 194–195 ; Penkias kapeikas į dieną teuždirbom, p. 196–197 ; Pirtė[je] veln[ia]s y[ra], p. 198–199 ; Putas liuobam blaškyti, p. 199 ; Plu-plu-plu pakapė[je], p. 200 ; Apie vokyčių ir rusų kareivius, p. 201–202 ; Apent į treniruotes, p. 202–203 ; Builes pati pasisėjau šitai, p. 203–205 ; Ūkis buvo didelis, p. 205–206 ; Brikelė buvo graži, aukšta, p. 206–209 ; Piknotrynės kandančios yra, p. 209–211 ; Įsės į briką ir išleis pri tos mergelės, p. 211–212 ; Vainikeliai ant galvos rūtų nupinti, p. 212–213 ; Kaurato (kalvarato) dalys, p. 213–214 ; Vakarienei kruopynė, morkynė a makaronynė, p. 215–216 ; Žydai burtų be proto daug turėjo, p. 216–217 ; Potkes žadėjo atsiųsti, p. 217–218 ; Atsipažinau, kame esu, p. 219 ; Miškinį nušavo, p. 220–221 ; Buvo tų grybų tuokart nemažai, p. 222 ; Kožnam vienam po varnelę, p. 223–224 ; Ką virdavo pusryčiams, pietums ir vakarienei?, p. 224 ; Vaikytis liepė nuvežti į Kulius, p. 225–231 ; Karas baigėsi, p. 231–233 ; Rusų karūmenė[je], p. 233–234 ; Išginė namo po tarnybos rusų karūmenė[je], p. 234–235 ; Nušvito akys šv. Agotos duonelės atsilaužus, p. 235–236 ; Veizu, duonos kepaliukas, p. 236 ; Nebeišvežė į Sibirą, p. 237–240 ; Tėviškėlę apibuožino, p. 240–241 ; Kitam duobės nekask, p. 241–242 ; Gegužinė su trūbais, p. 243–245 ; Aš esu lietuvis lietuvis!, p. 246–247 ; Dvi savaites duoną kepiu, p. 247–250 ; Turu tris driuožes, p. 250–251 ; Dar ir paviržį davė, p. 251–256 ; Kažkas buvo atkalnėje, p. 256–257 ; Pas būrus parsisamdžiau, p. 257–260 ; Taip seniau gyvenom, p. 260–271 ; Viskas buvo naminiai, p. 272–274 ; Mūsų budinkai, p. 275–276

; Kad Kasčiuška jojo, p. 276–281 ; Baisi banga – koplytėlių griovimas, p. 282–289 ; Penkias dienas nešnekėti, p. 289–290 ; Vizijos, p. 290–292 ; Atvažiuos šv. Tėvas, p. 292–301 ; Čiobreliai – čepronai sakė, p. 301– 303 ; Pirmieji vaistai nu nervų, p. 304–305 ; Pagrindiniai vaistai ta samanė, p. 306–307 ; Varlės pilkos pryš lytų, p. 307–308 ; Dažem, kaip su kuo išmanėm, p. 309–310 ; Turi turėti pilną skrynią, p. 310–311 ; Mur mur mur su vandeniu priginusys, p. 311–316 ; Žodynėlis, p. 318–334 ; Santrauka, p. 335 ; Streszczenie, p. 336–337 ; Резюме, p. 337–338 ; Summary, p. 338–339 ; Sutrumpinimai, p. 340 ; Literatūra, p. 341–343.

[Recenzija] / Daiva Vaišnienė. – Pliustr. // Gimtoji kalba. – ISSN 0868-5134. – 2007, Nr. 12, p. 27.

***

45. „Dievas kojas aunas“: (mitologinių personažų daiktai frazeologijoje: apdaras ir apavas) / Birutė Jasiūnaitė. – Bibliogr. nuorodos: [47] pavad. – Santr. rus.: «Бог обувается»: (вещи мифологических персонажей во фразеологии: одежда и обувь) // Baltistica. – ISSN 0132-6503. – T. 42(3) (2007), p. 437–456. – Taip pat prieinama: DOI: 10.15388/baltistica.42.3.1183
46. „Dievo pyragas“: (mitologinių personažų daiktai frazeologijoje: valgis ir gėrimas) / Birutė Jasiūnaitė. – Bibliogr. nuorodos: [63] pavad. – Santr. rus.: «Божий пирог»: (вещи мифологических персонажей во фразеологии: еда и питье) // Baltistica. – ISSN 0132-6530. – T. 42(2) (2007), p. 271–296. – Taip pat prieinama: DOI: 10.15388/baltistica.42.2.1172
47. „Velnio kėdė“: (mitologinių personažų aplinka frazeologijoje: namai, sodyba, bažnyčia) / Birutė Jasiūnaitė. – Bibliogr. nuorodos: [51] pavad. – Santr. rus.: «Чертого кресло»: (окружение мифологических персонажей во фразеологии: дом, усадьба, костел) // Baltistica. – ISSN 0132-6530. – T. 42(1) (2007), p. 89–115. – Taip pat prieinama: DOI: 10.15388/baltistica.42.1.945
48. Žemaičių formuliniai keiksmi / Birutė Jasiūnaitė. – Bibliogr. nuorodos: [8] pavad. – Santr. angl.: Samogitian swearing formulas //

Tautosakos darbai. – ISSN 1392-2831. – T. 34 (2007), p. 257–262. – Taip pat prieinama: http://www.llti.lt/failai/21%20Jasiunaites_01.pdf

49. Žemaitiškų keiksmų tekstai / parengė Birutė Jasiūnaitė // Tautosakos darbai. – ISSN 1392-2831. – T. 34 (2007), p. 263–276. – Taip pat prieinama: http://www.llti.lt/failai/22%20Jasiunaites_02.pdf

2008

50. Kai kurie mitologinių personažų daiktai frazeologijoje / Birutė Jasiūnaitė // Дни балтов и белые ночи : международная научная конференция, 19–21 июня, 2008, Санкт-Петербург : тезисы докладов. – Санкт-Петербург, 2008. – P. 52.
51. „Raganos šluota“: (mitologinių personažų įrankiai frazeologijoje) / Birutė Jasiūnaitė. – Bibliogr. nuorodos: [47] pavad. – Santr. rus.: «Ведьмина метла»: (орудия мифологических персонажей во фразеологии) // Baltistica. – ISSN 0132-6530. – T. 43(2) (2008), p. 245–261. – Taip pat prieinama: DOI: 10.15388/baltistica.43.2.1240
52. Senas frazeologinis modelis? / Birutė Jasiūnaitė // Tarptautinė Kazimiero Būgos konferencija: etimologija ir onomastika, 2008 m. rugsėjo 26–27 d. 2008. – Vilnius, 2008. – P. 9–12.

2009

53. Arklys ir jo sinonimai „demonologiniuose“ frazeologizmuose / Birutė Jasiūnaitė // Jono Kazlausko diena: kalbos istorijos dalykai : tarptautinės konferencijos programa ir tezės, Vilnius, 2009 m. rugsėjo 25 d. – Vilnius, 2009. – P. 7–8. – Taip pat prieinama: https://www.vu.lt/site_files/InfS/Ivykiai/2009-09-25_Kazlausko_konferencija.pdf
54. Kai kurie frazeologiniai belemnito pavadinimai / Birutė Jasiūnaitė. – Bibliogr. nuorodos: [26] pavad. – Santr. angl.: Lithuanian phraseological names of belemnite // Kalbotyra. – ISSN 1392-1517. – Nr. 54(2)(2009), p. 133–139. – Taip pat prieinama: <http://etalpykla.litua>

nistikadb.lt/fedora/get/LT-LDB-0001:J.04~2009~1367171531614/
DS.002.0.01.ARTIC

55. Mitologinių personažų augalai frazeologijoje : [tezės] / Birutė Jasiūnaitė // Nuo Konstantino Sirvydo iki didžiojo Žodyno : Lietuvos vardo tūkstantmečiui : tarptautinės mokslinės konferencijos pranešimų tezės, 2009 m. lapkričio 19–20 d. – Vilnius, 2009. – P. 17. – Taip pat prieinama: http://old.lki.lt/LKI_LT/images/Naujienos/Sirvydo%20konf%20tezes.pdf
56. Rusiški keiksmi lietuviių lūpose – kalinių žargonu palikimas / Birutė Jasiūnaitė ; [kalbėjosi] Mindaugas Jackevičius. – Portr. // Delfi.lt [Elektroninis išteklius]. – 2009, gruod. 26. – Prieigos būdas: <https://www.delfi.lt/news/daily/lithuania/rusiski-keiksmi-lietuviiu-lupose-kaliniu-zargonu-palikimas.d?id=27207573>
57. Колесница Пяркунаса: (атмосферные явления в выражениях с переносным значением: облака) / Б. Ясюнайте, Е. Коницкая. – Rus. – Bibliogr. nuorodos: [59] pavad. // Балто-славянские исследования : сборник научных трудов. Т. 18. – Москва, 2009. – ISBN 978-5-9551-0299-3. – P. 504–527. – Taip pat prieinama: <http://inslav.ru/images/stories/books/BSI-XVIII%282009%29.pdf2010>

2010

58. Šventieji ir nelabieji frazeologijoje ir liaudies kultūroje : monografija / Birutė Jasiūnaitė ; Vilniaus universitetas. – Vilnius : Vilniaus universiteto leidykla, 2010. – 437, [1] p. – Santr. angl. – Bibliogr. nuorodos: p. 380–395. – Literatūra: p. 380–395. – Frazeologizmų abėcėlinė r-klė: p. 399–432. – Tiražas 500 egz. – ISBN 978-9955-33-554-2.

Turinys: I. Įvadas, p. 9–27 ; II. „Velnio kėdė“. Mitologinių personažų aplinka frazeologijoje: namai, sodyba, bažnyčia, p. 29–53 ; III. „Dievo pyragas“. Mitinio pasaulio daiktai tarmių posakiuose: valgis ir gėrimas, p. 55–80 ; IV. „Dievas kojās aunas“. Apcaras ir apavas, p. 81–102 ; V. „Raganos šluota“. Įrankiai ir padargai, p. 103–138 ; VI. „Eina kaip velnias su taboka“. Įvairenybės, p. 139–168 ; VII. „Laumės pirštas“. Išorinės mitinių esybių kūno

dalys, p. 169–232 ; VIII. „Tik velnio su ragais trūksta!“. Kitokia kūniškoji atributika, p. 233–262 ; IX. „Velnio darželis“. Augalai, p. 263–302 ; X. „Švento Jurgio arkliukas“. Gyvūnai, p. 303–333 ; XI. „Jono rasa“. Negyvosios gamtos objektai ir reiškiniai, p. 335–356 ; XII. Vietoje išvadų: folkloriniai frazeologizmai reikšmės požiūriu, p. 357–379 ; XIII. Literatūra, p. 380–398 ; XIV. Frazeologizmų abėcėlinė rodyklė, p. 399–432 ; Summary, p. 433–437.

Rec., anot.: [Recenzija] / Rasa Kašėtienė // Tautosakos darbai. – ISSN 1392-2831. – [T.] 41 (2011), p. 303–304. – Taip pat prieinama: http://www.ilti.lt/failai/22_Anotacijos-02.pdf ; [Recenzija] / Rita Jurgelevičiūtė. – Iliustr. // Gimtoji kalba. – ISSN 0868-5134. – 2010, Nr. 8, p. 32.

* * *

59. Pluoštelis vaikystės atsiminimų apie namo kaimynus : [apie kalbininko Jono Kazlausko šeimą] / Birutė Jasiūnaitė // Baltistikos žuolas : Jono Kazlausko gyvenimas ir darbai / Birštono savivaldybė, Vilniaus universitetas ; [sudarė Ramutė Šimukauskaitė, Regina Venckutė]. – [Kaunas] ; Birštonas, 2010. – Bibliogr. nuorodos išnašose. – ISBN 978-9955-39-094-7. – P. 132–136.
60. Tautosakos pateikėja Ona Martinkienė : [apie Birutės Jasiūnaitės senelės Onos Martinkienės (Jokužytės) surinktą tautosaką] / Birutė Jasiūnaitė. – Iliustr. // Endriejavas / [sudarytojai Virginijus Jocys, Antanas Žemgulis ; vyriausiasis redaktorius Virginijus Jocys]. – Vilnius, 2010. – ISBN 978-9955-589-16-7. – P. 784–786. – (Lietuvos valsčiai, ISSN 1822-489X; kn. 18).

2011

61. [Recenzija] / Birutė Jasiūnaitė, Regina Venckutė. – Bibliogr. nuorodos: [8] pavad. – Rec. kn.: Purpura iszganima mukos Iezusa. Vilnius, 2009 / Vilniaus universitetas. Baltistikos katedra ; pagal rankraštį parengė ir teksto mokslinį tyrimą parašė Aleksas Girdenis. Vilnius, 2009 // Baltistica. – ISSN 0132-6530. – T. 46(1) (2011), p. 150–160. – Taip pat prieinama: DOI: 10.15388/baltistica.46.1.1502

62. Velnio pavadinimai pagal gyvenamąją vietą lietuvių tarmėse ir tautosakoje / Birutė Jasiūnaitė. – Bibliogr. nuorodos: [44] pavad. – Santr. rus.: Название черта по месту обитания в литовских диалектах и фольклоре // Baltistica. – ISSN 0132-6530. – T. 46(1) (2011), p. 87–106. – Taip pat prieinama: DOI: 10.15388/baltistica.46.1.1493

2012

63. Dvibalsių *ai, ei* monoftongizacija A. Girdenio „Žemaičių dzūkų“ tekstuose / Birutė Jasiūnaitė // Profesoriaus A. Girdenio (1936–2011) atminimo konferencija : pranešimų tezės, Vilniaus universitetas, 2012, spalio 18–20 d. – Vilnius, 2012. – ISBN 978-609-459-114-3. – P. 28–30.
64. „Gražią spalio pabaigos popietę prieš metus netikėtai mus palikusio prof. Alekso Girdenio buvę mokiniai ir kolegos susirinko ...“ : [apie kalbininko Alekso Girdenio atminimui skirtą konferenciją] / Birutė Jasiūnaitė. – (Kronika) // Gimtoji kalba. – ISSN 0868-5134. – 2012, Nr. 11, p. 27–28.
65. Kūno trūkumai kaip velniavardžių motyvuojamasis požymis / Birutė Jasiūnaitė. – Bibliogr. nuorodos: [28] pavad. – Santr. angl.: Bodily defects as motivating qualities of the devil's denominations // Tautosakos darbai. – ISSN 1392-2831. – T. 44 (2012), p. 49–63. – Taip pat prieinama: http://www.llti.lt/failai/08_Jasiunaites.pdf
66. Redaktorių pratarmė / Birutė Jasiūnaitė, Daiva Sinkevičiūtė // Šiaurės žemaičių Skuodo zona : tekstai su komentarais / Aleksas Girde- nis ; Vilniaus universitetas. Baltistikos katedra ; redaktorės: Birutė Jasiūnaitė, Daiva Sinkevičiūtė. – Vilnius, 2012. – ISBN 978-609-459-147-1. – P. 11–12.
67. Spalva kaip velniavardžių motyvuojantis požymis / Birutė Jasiūnaitė. – Bibliogr. nuorodos: [50] pavad. – Santr. rus.: Цвет как мотивирующий признак названий черта // Baltistica. – ISSN 0132-6530. – T. 47(1) (2012), p. 103–120. – Taip pat prieinama: DOI: 10.15388/baltistica.47.1.2101

68. Vilnius kvepia žibuoklėmis... : mokinių ir kolegų skiautiny akademikui Bonifacui Stundžiai / Ona Laima Gudzinevičiūtė, Daiva Sinkevičiūtė, Agnė Navickaitė-Klišauskienė, Daiva Kardelytė-Grinevičienė, Evaldas Švageris, Birutė Jasiūnaitė. – Portr. // Gimtoji kalba. – ISSN 0868-5134. – 2012, Nr. 11, p. 14–20.

2013

69. Eufemistiniai gyvatės pavadinimai / Birutė Jasiūnaitė, Marius Smetona. – Bibliogr. nurodos: [42] pavad. – Santr. rus.: Эвфемистические названия змеи // Baltistica. – ISSN 0132-6530. – T. 48(2) (2013), p. 313–329. – Taip pat prieinama: DOI: 10.15388/baltistica.48.2.2192
70. Kai kurie velnio pavadinimai pagal išvaizdą tarmėse ir tautosakoje [Elektroninis išteklius] / Birutė Jasiūnaitė. – Santr. angl.: Some appearance-related names of the devil in dialects and folklore // Tarmės – Europos tautų kultūros paveldas : tarptautinė mokslinė konferencija, išplėstinės tezės = Dialects – European national heritage : International Scientific Conference, extended abstracts. – Vilnius, 2013. – eISBN 978-9955-19-582-5. – P. 21–22. – Prieigos būdas: <http://www.lulavi.lv/media/upload/tiny/files/Tarmes%20europos%20tautu%20kulturos%20paveldas%20tez%C4%97s%20Abstracts%202013.pdf>
71. [Recenzija] / Birutė Jasiūnaitė. – Rec. kn.: Jono Lasickio pasakojimas apie žemaičių dievus : tekstas ir kontekstai / Vytautas Ališauskas. Vilnius, 2012 // Literatūra. – ISSN 0258-0802. – Nr. 55 (3) (2013), p. 115–119. – Taip pat prieinama: <http://www.zurnalai.vu.lt/literatura/article/view/2497/1718>

2014

72. Eufemistiniai vilko pavadinimai / Birutė Jasiūnaitė, Marius Smetona. – Iliustr. – Bibliogr. nuorodos: [24] pavad. // Tautodailės metraštis. – ISSN 1392-8198. – Nr. 26 (2014), p. 20–25. – Taip pat prieinama: https://www.academia.edu/28894252/Eufemistiniai_vilko_pavadinimai_Tautodail%C4%97s_metra%C5%A1tis_26_2014_p._20-25

73. Kaip generolas pavirto į katę, arba mūsų istorija frazeologijoje / Birutė Jasiūnaitė. – Bibliogr. nuorodos: [21] pavad. – Santr. rus.: Как генерал превратился в кота, или наша история во фразеологии // Leksikografija ir leksikologija. [D.] 4 / Lietuvių kalbos institutas ; [redaktorių kolegija: Sturla Berg-Olsen, Ona Kažukauskaitė, Ritutė Petrokienė ... [et al.]. – Vilnius, 2014. – ISBN 978-9955-704-42-3. – P. 291–303.
74. Mūsų dėstytojas Jonas Kabelka / Birutė Jasiūnaitė. – Iliustr. // Ką buvo baltams pažadėjęs : Jono Kabelkos gimimo šimtmečiui / Vilniaus universitetas ; [sudarė Regina Venckutė]. – Vilnius, 2014. – ISBN 978-609-459-433-5. – P. 175–181.
75. Universalios aušros ir saulėlydžio metaforos lietuvių ir rusų poezijoje / Birutė Jasiūnaitė, Jelena Konickaja. – Bibliogr. nuorodos: [8] pavad. – Santr. rus.: Универсальные метафоры зари и заката в литовской и русской поэзии // Baltistica. – ISSN 0132-6530. – T. 49(2) (2014), p. 315–329. – Taip pat priinama: DOI: 10.15388/baltistica.49.2.2228
76. Антропоморфные метафоры ветра в литовской и русской поэзии / Бируте Ясюнайте, Елена Коницкая. – Rus. – Bibliogr. nuorodos: [11] pavad. – Santr. angl.: Anthropomorphic metaphors of the wind in Lithuanian and Russian poetry // Journal of Comparative Studies. Human in language: ethnolinguistics, linguistic view of world. – ISSN 2255-9388. – Nr. 4(33) (2014), p. 369–386. – Taip pat priinama: http://humanitiessocial.lv/wp-content/uploads/2016/01/Cilveks_valodaa_TIRRAKSTS_2.pdf
77. Заяц топит баню: туман в выражениях с переносным значением в традиционной культуре и в авторской литературе (на материале литовского и русского языков) / Е. Коницкая, Б. Ясюнайте. – Rus. – Bibliogr. nuorodos: [78] pavad. // Балто-славянские исследования : сборник научных трудов. – Т. 19 (2014), p. 394–430.

2015

78. „Kiek žodžių, kiek daug žodžių!“ / Birutė Jasiūnaitė. – Bibliogr. nuorodos išnašose // Atsiminimai apie Vytautą Vitkauską / [sudarytojos Nijolė Čižikienė, Aurelija Genelytė-Gritėnienė, Rita Urnežiuotė]. – Vilnius, 2015. – ISBN 978-609-411-157-0. – P. 70–74.
79. Švento Jurgio arkliukas : [apie tradicinius posakius su naminių gyvulių pavadinimais] / Birutė Jasiūnaitė. – Iliustr. – Bibliogr. nuorodos: [4] pavad. // Tautodailės metraštis. – ISSN 1392-8198. – Nr. 28 (2015), p. 73–76.
80. Tikriniai velniavardžiai [Elektroninis išteklius] / Birutė Jasiūnaitė // XII tarptautinis baltistų kongresas : pranešimų tezės = XII starptautiskais baltistu kongress : referātu tēzes = 12th international congress of Balticists : abstracts, Vilniaus universitetas, 2015 m. spalio 28–31 d. – Vilnius, 2015. – ISBN 978-609-459-592-9. – P. 132. – Prieigos būdas: http://www.baltistikongresas.flf.vu.lt/failai/XII_Tarptautinio_baltistu_kongreso_tezes.pdf

2016

81. Bijai vilko – neik į mišką, arba nepaprastų posakių skrynelė : [recenzija] / Birutė Jasiūnaitė. – Rec. kn.: Vilką minim, vilkas čia : lietuvių situaciniai posakiai / sudarytojos Rasa Kašėtienė, Lilija Kudirkienė. Vilnius, 2016 // Tautosakos darbai. – ISSN 1392-2831. – [T.] 51 (2016), p. 227–231. – Taip pat prieinama: <http://www.llti.lt/failai/TD51%20internetui-217-231.pdf>
82. Profesorius Aleksas Girdenis / Birutė Jasiūnaitė, Bonifacas Stundžia // Aleksas Girdenis : bibliografijos rodyklė (1956–2015) / Vilniaus universitetas. Vilniaus universiteto biblioteka. Baltistikos katedra ; [sudarė Mirga Griškevičienė, Zofija Milda Petrauskienė, Zita Barabanovaitė] ; [papildė ir parengė Salomėja Peciulkiene, Dalia Valikonytė]. – 3-iasis patais. ir papild. leid. – Vilnius, 2016. – ISBN 978-609-459-749-7. – P. 9–14.

83. Uteniškųjų sudurtiniai peyoratyvai / Birutė Jasiūnaitė // Dabartinių baltų kalbų ir tarmių transformacijos [Elektroninis išteklius] = Transformations of contemporary Baltic languages and dialects : tarptautinė mokslinė konferencija profesoriaus Alekso Girdenio (1936–2011) 80 metų gimimo sukakčiai paminėti, 2016 m. spalio 19–21 d., Vilnius : pranešimų tezės / Lietuvių kalbos instituto Bendrinės kalbos tyrimų centras ir Geolingvistikos centras, Vilniaus universiteto Filologijos fakulteto Baltistikos katedra ; parengė Agnė Čepaitienė, Jurgita Jaroslaviėnė, Daiva Kardelytė-Grineviėienė. – Vilnius : Lietuvių kalbos institutas, 2016. – 1 pdf failas (68 p.). – ISBN 978-609-411-173-0. – P. 23. – Prieigos būdas: http://old.lki.lt/LKI_LT/images/A.Girdenio_KONFERENCIJOS_TEZES_2016.pdf
84. Vėlnio pavadinimai pagal veiksmą ar funkciją lietuvių tarmėse ir tautosakoje [Elektroninis išteklius] / Birutė Jasiūnaitė // Reikšmė kalboje ir kultūroje : 23-ioji tarptautinė mokslinė Jono Jablonskio konferencija, 2016 m. rugsėjo 23–24 d. : tezės. – Vilnius, 2016. – P. 8. – Prieigos būdas: <http://www.jablonskio-konferencija.flf.vu.lt/wp-content/uploads/2016/04/Senosios-ra%C5%A1tijos-sekcijos-tez%C4%97s3.pdf>
85. Метафоры утренней и вечерней зари в литовской и русской поэзии / Елена Коницкая, Бирутė Ясиунайте. – Rus. – Bibliogr. nuorodos: [13] pavad. – Santr. rus.: Метафоры утренней и вечерней зари в литовской и русской поэзии. – Santr. lenk.: Metafory świtu w poezji litewskiej i rosyjskiej. – Santr. angl.: Metaphors of dawn in Lithuanian and Russian poetry // Acta Baltico Slavica. – ISSN 0065-1044. – T. 40 (2016), p. 186–205. – Taip pat prieinama: DOI: 10.11649/abs.2016.006

2017

86. Tikriniai vėlniavardžiai lietuvių tarmėse ir tautosakoje / Birutė Jasiūnaitė. – Bibliogr. nuorodos: [24] pavad. – Santr. angl.: Proper names for the devil in Lithuanian dialects and folklore // Baltistica. – ISSN 0132-6530. – T. 52 (2) (2017), p. 345–366. – Taip pat prieinama: DOI: 10.15388/baltistica.52.2.2330

2018

87. [Anotacija][Elektroninis išteklius] / prof. dr. (HP) Birutė Jasiūnaitė (Vilniaus universitetas). – Anot. kn.: Baltų mitologemų etimologijos žodynas I: Kristburgo sutartis / Rolandas Kregždys. Vilnius, 2012 // Lietuvos kultūros tyrimų institutas – Vilnius, [2018]. – Prieigos būdas: http://www.lkti.lt/apie_mus/knygynas/kalbotyra/balt-mitologem-etimologijos-zodynas.html
88. Apie Trijų karalių šventę ir jos tradicijas pasakoja etnolingvistė prof. Birutė Jasiūnaitė : [vaizdo įrašas] // Klevų alėja: Lentvario miesto laikraštis [Elektroninis išteklius]. – 2018, geg. 16. – Prieigos būdas: <http://www.klevualeja.lt/2018/01/06/apie-triju-karaliu-svente-ir-jos-tradicijas-pasakoja-etnolingviste-prof-birute-jasiunaite/#more-11568>

SUDARYTOJA, REDAKTORĖ, VERTĖJA

89. Bonfante, Giuliano. Baltistikos raštai = Scritti Baltistici / Giuliano Bonfante ; [sudarė Pietro U. Dini ir Bonifacas Stundžia ; lietuviškojo vertimo mokslinis redaktorius Bonifacas Stundžia ; iš italų kalbos vertė Dainius Būrė, Diana Dunajevienė, Rasa Klioštoraitytė ir Bonifacas Stundžia ; iš anglų kalbos vertė Birutė Jasiūnaitė ; iš prancūzų kalbos vertė Lina Perkauskytė ; iš ispanų kalbos vertė Rasa Klioštoraitytė ; iš lietuvių kalbos vertė Dainius Būrė]. – Vilnius : Vilniaus universiteto leidykla, 2008. – 258, [2] p. : faks., portr. – Tekstas liet., angl., isp., it., pranc. – Bibliogr. nuorodos išnašose. – Tiražas [500] egz. – ISBN 978-9955-33-341-8.
90. Bonfante, Giuliano. Gintaro pavadinimas baltų, germanų, lotynų ir graikų kalbose = The Word for amber in Baltic, Latin, Germanic, and Greek / Giuliano Bonfante ; vertė Birutė Jasiūnaitė. – Tekstas

- liet., angl. – Bibliogr. nuorodos: 18 pavad. // Baltistikos raštai / Giuliano Bonfante. – Vilnius, 2008. – ISBN 978-9955-33-341-8. – P. 121–126, 247–252.
91. Girdenis, Aleksas. Šiaurės žemaičių Skuodo zona : tekstai su komentarais / Aleksas Girdenis ; Vilniaus universitetas. Baltistikos katedra ; redaktorės: Birutė Jasiūnaitė, Daiva Sinkevičiūtė. – Vilnius : Vilniaus universiteto leidykla, 2012. – 407, [1] p. – Bibliogr. nuorodos: p. 405–407. – Tiražas 300 egz. – ISBN 978-609-459-147-1.
92. Girdenis, Aleksas. Žemaičių dzūkai : tekstai su komentarais / Aleksas Girdenis ; vyr. redaktorė Birutė Jasiūnaitė. – Vilnius : Mokslo ir enciklopedijų leidybos institutas, 2008. – 486, [2] p. – Bibliogr. nuorodos: p. 436–440, 486–487. – Santr. angl. – Tiražas 350 egz. – ISBN 978-5-420-01628-2.
93. Lietuvių dialektologijos skaitiniai : skiriama aukštųjų mokyklų studentams lituanistams. T. 1 / Vilniaus universitetas. Bendrosios kalbotyros katedra ; sudarė Zofija Babickienė, Birutė Jasiūnaitė ; specialioji redaktorė Žaneta Urbanavičiūtė-Markevičienė ; dailininkas Mindaugas Strockis ; vinjetėms panaudoti Birutės Jasiūnaitės karpiniai. – Vilnius : [Vilniaus universiteto leidykla], 1999. – 347, [1] p. : faks., žml. – Tekstas liet., lot., senąja rus., vok. – Bibliogr. nuorodos: p. 343–347, str. gale ir išnašose. – Tiražas 700 egz. – ISBN 9986-19-343-5.
94. Lietuvių liaudies dainynas. [T.] 14 : Šeimos dainos, [Kn.] 3 / parengė J. Ūsaitytė, D. Vaitkevičienė ; melodijas parengė Ž. Ramoškaitė, tomo red. kolegija: L. Sauka (vyr. red.), B. Jasiūnaitė (kalbos red.), V. Juodpulis (melodijų red.), B. Stundžienė (red.). – Vilnius: Lietuvių literatūros ir tautosakos institutas, 1998. – 643 p. – Santr. angl., pranc., vok. – Bibliogr. nuorodos: p. 601–605. – R-klės: p. 565–594. – Tiražas 1000 egz. – ISBN 9986-513-60-X.
95. Profesorius Alekso Girdenio (1936–2011) atminimo konferencija : pranešimų tezės : Vilniaus universitetas, 2012 m. spalio 18–20 d. / [parengė Birutė Jasiūnaitė ir Vytautas Rinkevičius]. – Vilnius : Vil-

niaus universitetas : Vilniaus universiteto leidykla, 2012. – 71, [1] p. – Str. liet., angl., latv. – Bibliogr. nuorodos str. gale. – Tiražas 70 egz. – ISBN 978-609-459-114-3.

96. Trost, Pavel. Pora pastabų apie lietuvių kalbos vokalizmą / P. Trostas ; vertė B. Jasiūnaitė. – Bibliogr. nuorodos išnašose // Lietuvių kalbos fonetikos skaitiniai : skiriama aukštųjų mokyklų studentams lituanistams / sudarė Regina Kliukienė ; Vilniaus universitetas. Bendrosios kalbotyros katedra. – Vilnius, 1997. – ISBN 99-86-824-18-4. – P. 130–131.
97. Толстой, Никита Ильич. Kalba ir kultūra / Nikita Tolstojus ; [vertė Birutė Jasiūnaitė]. – Bibliogr. nuorodos: p. 97–100 // Kalba ir žmonės. – [Vilnius], 2009. – ISBN 978-9955-33-486-6. – P. 81–100.

Žr. taip pat įr.: 42, 44, 66.

DISERTACIJŲ VADOVĖ, OPONENTĖ, GYNIMO TARYBŲ NARĖ

98. Gudavičienė, Eglė. Directives in Lithuanian = Lietuvių kalbos direktyvai : summary of doctoral dissertation : humanities, philology (04 H) / Eglė Gudavičienė ; [Filologijos mokslo krypties tarybos narė Birutė Jasiūnaitė] ; Vilniaus universitetas. – Vilnius, 2007. – 37 p. – Angl. – Santr. liet.
99. Gudzinevičiūtė, Ona Laima. *Substantiva communia* in the Lithuanian language = Lietuvių kalbos *substantiva communia* : summary of doctoral dissertation : humanities, philology (04 H) / Ona Laima Gudzinevičiūtė ; [Humanitarinių mokslų srities filologijos krypties tarybos narė Birutė Jasiūnaitė] ; Vilniaus universitetas. – Vilnius, 2008. – 27 p. – Angl. – Santr. liet.

100. Jarmalavičius, Dalius. Die Wortbildung der deutschen Komposita in handschriftlichen zweisprachigen baltischen Wörterbüchern vom 15. bis zum 18. Jahrhundert = Vokiečių kalbos dūrinių daryba XV–XVIII a. rankraštiniuose dvikalbiuose baltų kalbų žodynuose : Zusammenfassung der Dissertation : Geisteswissenschaften, Philologie (04 H) / Dalius Jarmalavičius ; [Filologijos mokslo krypties tarybos narė Birutė Jasiūnaitė] ; Vilniaus universitetas. – Vilnius, 2014. – 23 p. – Vok. – Santr. liet.
101. Jaroslavienė, Jurgita. The phonological system of the eastern Kaunas Prienai subdialect = Rytinių kauniškių Prienų šnektos fonologija : summary of doctoral dissertation : humanities, philology (04 H) / Jurgita Jaroslavienė ; [Filologijos mokslo krypties tarybos narė Birutė Jasiūnaitė] ; Vilniaus universitetas. – Vilnius, 2010. – 37 p. : iliustr. – Angl. – Santr. liet.
102. Leparskienė, Lina. Reflections of the local world of Trakai in folk narratives = Trakų lokalinio pasaulio refleksijos žmonių pasakojimuose : summary of doctoral dissertation : humanities, philology (04 H) / Lina Leparskienė ; [Filologijos mokslo krypties tarybos narė Birutė Jasiūnaitė] ; Vilniaus universitetas, Lietuvių literatūros ir tautosakos institutas. – Vilnius, 2016. – 27 p. – Angl. – Santr. liet.
103. Markevičius, Aurimas. Noun declension system in the Northern Širvintiškiai subdialect and its history = Šiaurinių širvintiškių daiktavardžio linksniavimas ir jo istorija : summary of doctoral thesis : humanities, philology (04 H) / Aurimas Markevičius ; [Filologijos mokslo krypties tarybos narė Birutė Jasiūnaitė] ; Vilniaus universitetas. – Vilnius, 2008. – 29 p. : lent. – Angl. – Santr. liet.
104. Meiliūnaitė, Violeta. The vowel system of the Southern subdialect of Panevėžys and the development of its features = Pietų panevėžiškių vokalizmas ir jos raidos bruožai : summary of doctoral dissertation : humanities, philology (04 H) / Violeta Meiliūnaitė ; [disertacijos gynimo tarybos narė Birutė Jasiūnaitė] ; Vytauto Didžiojo universitetas, Lietuvių kalbos institutas. – Vilnius, 2009. – 29 p. – Angl. – Santr. liet.

105. Navickaitė, Agnė. Noun formation system (*nomina agentis* and *nomina actions*) in contemporary Latvian = Dabartinės latvių kalbos daiktavardžių darybos sistema (*nomina agentis* ir *nomina actionis*): daktaro disertacija : humanitariniai mokslai, filologija (04 H) / Agnė Navickaitė-Klišauskienė ; [Filologijos mokslo krypties tarybos narė Birutė Jasiūnaitė] ; Vilniaus universitetas. – Vilnius, 2014. – 25 p. – Angl. – Santr. liet.
106. Petrėnienė, Ona. Specifics of science popularisation text language = Mokslo populiarinamųjų tekstų kalbos ypatybės : summary of doctoral dissertation : humanities, philology (04 H) / Ona Petrėnienė ; [Filologijos mokslo krypties tarybos narė Birutė Jasiūnaitė] ; Vilniaus universitetas. – Vilnius, 2011. – 33 p. : iliustr. – Angl. – Santr. liet.
107. Rinkauskienė, Regina. Rytų aukštaičių uteniškių vardažodis: dabartinė padėtis ir istorinė raida : daktaro disertacijos santrauka : humanitariniai mokslai, filologija, dialektologija (H 401) / Regina Rinkauskienė ; [mokslinė oponentė Birutė Jasiūnaitė] ; Vilniaus pedagoginis universitetas. – Vilnius, 1999. – 15, [1] p. : iliustr.
108. Romanova, Marija. Lietuvos rusų sentikių užkalbėjimai: formavimas ir raida = Заговори русских старообрядцев Литвы: формирование и развитие : daktaro disertacijos santrauka : humanitariniai mokslai, filologija (04 H) / Marija Romanova ; [mokslinė oponentė Birutė Jasiūnaitė] ; Vilniaus universitetas. – Vilnius, 2007. – 35 p. – Santr. angl.
109. Smetona, Marius. Euphemisms in the Lithuanian language: expression and motivation = Lietuvių kalbos eufemizmai: raiška ir motyvacija : summary of doctoral dissertation : humanities, philology (04 H) / Marius Smetona ; [mokslinė vadovė Birutė Jasiūnaitė] ; Vilniaus universitetas. – Vilnius, 2015. – 53 p. – Angl. – Santr. liet.
110. Trimonytė-Bikilienė, Jurga. Phonotactics and phonosemantics of refrains = Refrenų fonotaktika ir fonosemantika : summary of a doctoral dissertation : humanities, philology (04 H) / Jurga Trimonytė-

- tė-Bikelienė ; [disertacijos gynimo tarybos narė Birutė Jasiūnaitė] ; Vytauto Didžiojo universitetas, Lietuvių kalbos institutas. – Vilnius, 2011. – 31 p. – Gretut. tekstas liet., angl.
111. Vaičiakauskienė, Sonata. 1759 metų „Ziwato“ vardažodžio linksniavimo sistema : daktaro disertacijos santrauka : humanitariniai mokslai, filologija, baltų kalbos (H 5901) / Sonata Vaičiakauskytė ; [mokslinė oponentė Birutė Jasiūnaitė] ; Vilniaus pedagoginis universitetas. – Vilnius, 2002. – 15 p. – Santr. angl.
112. Žilinskaitė, Eglė. The expression of space in Mikalojus Daukša's „Postilla“: postpositional local cases and their functional equivalents = Vietos raiška Mikalojaus Daukšos „Postilėje“: postpoziciniai vietininkai ir jų funkciniai ekvivalentai : summary of doctoral dissertation : humanities, philology (04 H) / Eglė Žilinskaitė ; [Filologijos mokslo krypties tarybos narė Birutė Jasiūnaitė] ; Vilniaus universitetas. – Vilnius, 2010. – 36 p. – Angl. – Santr. liet.

STUDENTŲ DARBŲ VADOVĖ

113. Augūnaitė, Diana. Palyginimai su buities daiktų pavadinimais, apibūdinantys žmogų : bakalauro darbas / Diana Augūnaitė ; Vilniaus universitetas. Filologijos fak. – Vilnius, 2006.
114. Barysaitė, Viktorija. Palyginimai su grybų pavadinimais : bakalauro darbas / Viktorija Barysaitė ; Vilniaus universitetas. Filologijos fak. – Vilnius, 2017.
115. Cicėnaitė-Šiurkienė, Lina. Dabartinės lietuvių kalbos žodyno kirčiavimo kodifikacijos skirtumai : [magistro darbas] / Lina Cicėnaitė-Šiurkienė ; Vilniaus universitetas. Filologijos fak. – Vilnius, 1997.

116. Ciliarichas, Tomas. Frazeologizmai su žodžiais *vėjas, vanduo* ir *ugnis* : bakalauro darbas / Tomas Ciliarichas ; Vilniaus universitetas. Filologijos fak. – Vilnius, 2017.
117. Dakševičiūtė, Reda. Frazeologizmai, susiję su žmogaus išvaizda : bakalauro darbas / Reda Dakševičiūtė ; Vilniaus universitetas. Filologijos fak. – Vilnius, 2017.
118. Dilnikaitė, Lina. Lietuvių kalbos frazeologiniai junginiai, nusakantys atmosferos reiškinius: giedra ir prastas oras : bakalauro darbas / Lina Dilnikaitė ; Vilniaus universitetas. Filologijos fak. – Vilnius, 2014.
119. Eidėnaitė, Ingrida. Frazeologizmai su toponimais ir antroponimais : bakalauro darbas / Ingrida Eidėnaitė ; Vilniaus universitetas. Filologijos fak. – Vilnius, 2008.
120. Galubavičiūtė, Eglė. Lietuvių senovinių vestuvių apeigų pavadinimai : bakalauro darbas / Eglė Galubavičiūtė ; Vilniaus universitetas. Filologijos fak. – Vilnius, 2008.
121. Gerulaitytė, Gabija. Frazeologizmai su medžio ir jo dalių pavadinimais : bakalauro darbas / Gabija Gerulaitytė ; Vilniaus universitetas. Filologijos fak. – Vilnius, 2016.
122. Girdvainytė, Dovilė. Frazeologiniai žodžių junginiai su vilko, lapės ir zuikio pavadinimais lietuvių ir prancūzų kalbose : bakalauro darbas / Dovilė Girdvainytė ; Vilniaus universitetas. Filologijos fak. – Vilnius, 2017.
123. Grobovaitė, Evelina. Emocinių būsenų nusakymas frazeologizmais su kūno dalių pavadinimais : bakalauro darbas / Evelina Grobovaitė ; Vilniaus universitetas. Filologijos fak. – Vilnius, 2007.
124. Juškienė, Indrė. Frazeologiniai junginiai su burnos pavadinimais lietuvių ir ispanų kalbose : bakalauro darbas / Indrė Juškienė ; Vilniaus universitetas. Filologijos fak. – Vilnius, 2016.
125. Kaubrytė, Indrė. Pejoratyvai ir formuliniai keiksmi Vinco Krėvės raštuose : bakalauro darbas / Indrė Kaubrytė ; Vilniaus universitetas. Filologijos fak. – Vilnius, 2011.

126. Kazakevičiūtė, Sigutė. Frazeologiniai junginiai su mitinių būtybių pavadinimais : bakalauro darbas / Sigutė Kazakevičiūtė; Vilniaus universitetas. Filologijos fak. – Vilnius, 2005.
127. Kemzuraitė, Aušra. Būdvardiniai palyginimai tautosakos tekstuose : [magistro darbas] / Aušra Kemzuraitė ; Vilniaus universitetas. Filologijos fak. – Vilnius, 2005.
128. Kemzuraitė, Aušra. Maloniniai Juškų dainų kreipiniai : bakalauro darbas / Aušra Kemzuraitė ; Vilniaus universitetas. Filologijos fak. – Vilnius, 2003.
129. Laužikaitė, Elzė Gertrūda. Grybų pavadinimų motyvacija „Lietuvių kalbos atlase“ : bakalauro darbas / Elzė Gertrūda Laužikaitė ; Vilniaus universitetas. Filologijos fak. – Vilnius, 2017.
130. Linkevičiūtė, Agnė. Ką reiškia žmonių vardai tautosakoje ir tarmėse : bakalauro darbas / Agnė Linkevičiūtė ; Vilniaus universitetas. Filologijos fak. – Vilnius, 2007.
131. Linkevičiūtė, Agnė. Tikriniai vardai folkloro tekstuose : magistro tezės / Agnė Linkevičiūtė ; Vilniaus universitetas. Filologijos fak. – Vilnius, 2009.
132. Lunevičiūtė, Rusnė. Frazeologizmai su šuns pavadinimais lietuvių ir ispanų kalbose : bakalauro darbas / Rusnė Lunevičiūtė ; Vilniaus universitetas. Filologijos fak. – Vilnius, 2015.
133. Mačiulytė, Julija. Palyginimai su negyvosios gamtos reiškinių pavadinimais : bakalauro darbas / Julija Mačiulytė ; Vilniaus universitetas. Filologijos fakultetas. – Vilnius, 2009.
134. Meškauskaitė, Agnė. Lietuvių ir ispanų frazeologizmai su laukinių paukščių pavadinimais : bakalauro darbas / Agnė Meškauskaitė ; Vilniaus universitetas. Filologijos fak. – Vilnius, 2015.
135. Meškelytė, Jolita. Svirkų šnektos fonemų sistema : [magistro darbas] / Jolita Meškelytė ; Vilniaus universitetas. Filologijos fak. – Vilnius, 1997.

136. Milukaitė, Živilė. Emocinės būsenas ir intelekto bruožus reiškiantys frazeologizmai su žodžiais *galva* ir *širdis*: magistro tezės / Živilė Milukaitė ; Vilniaus universitetas. Filologijos fak. – Vilnius, 2007.
137. Morkūnaitė, Erika. J. Basanavičiaus pasakų kreipiniai : bakalauro darbas / Erika Morkūnaitė; Vilniaus universitetas. Filologijos fak. – Vilnius, 2003.
138. Morkūnaitė, Gintarė. Jaunimo kalbinės raiškos priemonės internete : magistro tezės / Gintarė Morkūnaitė ; Vilniaus universitetas. Filologijos fak. – Vilnius, 2013.
139. Mušketaitė, Sigita. Spalvas reiškiantys būdvardžiai lietuvių ir estų kalbose : bakalauro darbas / Sigita Mušketaitė ; Vilniaus universitetas. Filologijos fak. – Vilnius, 2008.
140. Noreikaitė, Ingrida. Lietuvių kalbos palyginimai su valgomų daiktų pavadinimais : bakalauro darbas / Ingrida Noreikaitė ; Vilniaus universitetas. Filologijos fak. – Vilnius, 2003.
141. Pacevičienė, Andželika. Frazeologizmai su žodžiu „velnias“ vakarų aukštaičių tarmėje : bakalauro darbas / Andželika Pacevičienė; Vilniaus universitetas. Filologijos fak. – Vilnius, 2018.
142. Petrulaitytė, Sandra. Neigiami žmogaus apibūdinimai Žemaitės kūryboje : magistro tezės / Sandra Petrulaitytė ; Vilniaus universitetas. Filologijos fak. – Vilnius, 2011.
143. Plachovičiūtė, Diana. Somatiniai frazeologizmai Žemaitės tekstuose : bakalauro darbas / Diana Plachovičiūtė ; Vilniaus universitetas. Filologijos fak. – Vilnius, 2017.
144. Romeiko, Renata. Laiką ir atstumą reiškiantys frazeologizmai : bakalauro darbas / Renata Romeiko ; Vilniaus universitetas. Filologijos fak. – Vilnius : Vilniaus universitetas, 2009.
145. Sabaliauskaitė, Svajūnė. Frazeologiniai junginiai su velnio pavadinimais Lietuvių kalbos žodyne : bakalauro darbas / Svajūnė Sabaliauskaitė ; Vilniaus universitetas. Filologijos fak. – Vilnius, 2009.

146. Smoriginaitė, Jovita. Frazeologizmai su kai kuriais buities daiktų pavadinimais : bakalauro darbas / Jovita Smoriginaitė ; Vilniaus universitetas. Filologijos fak. – Vilnius, 2017.
147. Sosnovskytė, Austėja. Palyginimai su žolių, gėlių, krūmų ir medžių pavadinimais : bakalauro darbas / Austėja Sosnovskytė ; Vilniaus universitetas. Filologijos fak. – Vilnius, 2018.
148. Steponėnaitė, Jūratė. Spalvą reiškiantys epitetai „Juškų dainose“ : bakalauro darbas / Jūratė Steponėnaitė ; Vilniaus universitetas. Filologijos fak. – Vilnius, 2005.
149. Steponėnaitė, Jūratė. Tradicinių keiksmų formulės frazeologizmų žodyne : magistro tezės / Jūratė Steponėnaitė ; Vilniaus universitetas. Filologijos fak. – Vilnius, 2007.
150. Sukarevičiūtė, Miglė. Frazeologiniai žodžių junginiai su augalų pavadinimais : bakalauro darbas /
151. Miglė Sukarevičiūtė ; Vilniaus universitetas. Filologijos fak. – Vilnius 2017.
152. Šalkauskaitė, Asta. Daikto erdvinių savybių nusakymas tarmėse ir tautosakoje : bakalauro darbas / Asta Šalkauskaitė ; Vilniaus universitetas. Filologijos fak. – Vilnius, 2007.
153. Šalkauskaitė, Asta. Maloniniai ir pejoratyviniai kreipiniai folkloro tekstuose ir dabartinė jų vartoseną : magistro tezės / Asta Šalkauskaitė ; Vilniaus universitetas. Filologijos fak. – Vilnius, 2009.
154. Ščevil, Oksana. Pomirtinio pasaulio vaizdiniai lietuvių frazeologizmuose : magistro tezės / Oksana Ščevil ; Vilniaus universitetas. Filologijos fak. – Vilnius, 2013.
155. Šepetytė, Lina. Kalbos etiketo formulės rytų aukštaičių tarmėse : bakalauro darbas / Lina Šepetytė ; Vilniaus universitetas. Filologijos fak. – Vilnius, 2005.

156. Šepetytė, Lina. Kalbos etiketo formulės folkloro tekstuose ir dabartinė jų vartoseną : magistro tezė / Lina Šepetytė ; Vilniaus universitetas. Filologijos fak. – Vilnius : Vilniaus universitetas, 2009.
157. Štrimaitienė, Eglė. Neigiamieji žmogaus apibūdinimai Mariaus Katiškio kūryboje : bakalauro darbas / Eglė Štrimaitienė ; Vilniaus universitetas. Filologijos fak. – Vilnius, 2011.
158. Šukytė, Janina. Palyginimai su žmogaus kūno dalių pavadinimais : bakalauro darbas / Janina Šukytė ; Vilniaus universitetas. Filologijos fakultetas. – Vilnius, 2013.
159. Šukytė, Janina. Palyginimai su žmogaus kūno dalių pavadinimais lietuvių ir latvių kalbose : magistro tezė / Janina Šukytė ; Vilniaus universitetas. Filologijos fakultetas. – Vilnius, 2015.
160. Tupikovska, Evelina. Frazeologiniai junginiai su arklio pavadinimais : bakalauro darbas / Evelina Tupikovska ; Vilniaus universitetas. Filologijos fak. – Vilnius, 2016.
161. Vaitkutė, Lina. Frazeologizmai su velnio pavadinimais : bakalauro darbas / Lina Vaitkutė ; Vilniaus universitetas. Filologijos fak. – Vilnius, 2005.
162. Veršalovič, Laura. Frazeologiniai junginiai su kai kuriais naminių gyvulių pavadinimais : bakalauro darbas / Laura Veršalovič ; Vilniaus universitetas. Filologijos fak. – Vilnius, 2016.
163. Voitiulevič, Eva. Tinginystę, apsileidimą, melagystę ir kvailumą nusakantys frazeologizmai lietuvių kalboje : bakalauro darbas / Eva Voitiulevič ; Vilniaus universitetas. Filologijos fak. – Vilnius, 2018.
164. Zlatkutė, Eglė. Žmogų apibūdinantys palyginimai lietuvių kalboje : bakalauro darbas / Eglė Zlatkutė ; Vilniaus universitetas. Filologijos fak. – Vilnius, 2011.
165. Zujevaitė, Agnė. Lietuvių kalbos uogų pavadinimų motyvacija : bakalauro darbas / Agnė Zujevaitė ; Vilniaus universitetas. Filologijos fak. – Vilnius, 2013.

166. Žuk, Agata Malgožata. Tyrimo metodai lietuvių ir estų dialektologijoje : bakalauro darbas / Agata Malgožata Žuk ; Vilniaus universitetas. Filologijos fak. – Vilnius, 2014.
167. Žūkaitė, Asta. Musteikos šnektos fonemų analizė : [magistro darbas] / Asta Žūkaitė ; Vilniaus universitetas. Filologijos fak. – Vilnius, 1997.

LITERATŪRA APIE BIRUTĘ JASIŪNAITĘ

168. Armonaitė, Liucija. Maskvoje įvyko J. Baltrušaičiui skirta konferencija : [minima ir 23-osios tarptautinės mokslinės konferencijos „Vanduo ir akmuo: poetika ir mitologija“ pranešėja Birutė Jasiūnaitė] / Liucija Armonaitė // Voruta.lt [Elektroninis išteklius]. – 2015, geg. 20. – Prieigos būdas: <http://www.voruta.lt/maskvoje-ivyko-j-baltrusaiciui-skirta-konferencija/>
169. Černiūtė, Violeta. Nuo „Lietuvių kalbos žodyno“ iki „Oksfordo anglų kalbos žodyno“ : [apie Birutės Jasiūnaitės pranešimą „Mitologinių personažų augalai frazeologijoje“] / Violeta Černė // Literatūra ir menas. – ISSN 0233-3260. – 2009, gruod. 11 (Nr. 46), p. 19, 22.
170. Devintoji tarptautinė kalbotyros vasaros mokykla Salose : [minima ir tarptautinės kalbotyros mokyklos „Academia Grammaticorum Salensis“ pranešėja Birutė Jasiūnaitė] / tekstą parengė Kristina Lenartaitė ; nuotraukų autorė Eglė Žilinskaitė – Iliustr. // Bernardinai.lt [Elektroninis išteklius]. – 2012, rugpj. 20. – Prieigos būdas: <http://www.bernardinai.lt/straipsnis/2012-08-20-devintoji-tarptautine-kalbotyros-vasaros-mokykla-salose/86833>
171. Jubilejui – atsiminimų knyga [apie kalbininką Joną Kazlauską] : [minima Jono Kazlausko premija apdovanota Birutė Jasiūnaitė]. – Iliustr. // Gyvenimas. – ISSN 1648-0392. – Prienai, 2010, rugpj. 4, p. 1.

172. Kazlausko premija įteikta B. Jasiūnaitei // Bernardinai.lt [Elektroninis išteklius]. – 2010, rugpj. 2. – Prieigos būdas: <http://www.bernardinai.lt/straipsnis/2010-08-02-j-kazlausko-premija-iteikta-b-jasiunaitei/48347>
173. Kontrimavičius, Tautvydas. „Anykščių šilelis“ – lietuvių tarmių kryžkelėje : [Anykščių miesto šventėje Antano Baranausko poemos fragmentą „dounininkų“ tarpe skaitė Birutė Jasiūnaitė] / Tautvydas Kontrimavičius. – Iliustr. // Šilelis. – ISSN 1392-9840. – 2011, rugpj. 12, p. 12, p. 8. – Taip pat prieinama: <https://kultura.lrytas.lt/meno-pulsas/2011/08/01/news/-anyksciu-silelis-lietuviu-tarmiu-kryzkeleje-nuotraukos--5507112/>
174. Salų dvare pradės rinktis Europos lingvistai : [minima ir tarptautinės kalbotyros mokyklos „Academia Grammaticorum Salensis Nona“ pranešėja Birutė Jasiūnaitė] // Alfa.lt [Elektroninis išteklius]. – 2012, liep. 24. – Prieigos būdas: <https://www.alfa.lt/straipsnis/15048319/salu-dvare-prades-rinktis-europos-lingvistai>
175. Vareikienė, Aldona. Tarmės šnekta – mūsų tautinės savasties turtas : [apie Birutės Jasiūnaitės indėlį tiriant tarmes ir dalyvavimą mokslinėje ekspedicijoje Klaipėdos krašte] / Aldona Vareikienė. – Iliustr. // Banga. – ISSN 1392-4427. – Gargždai, 2010, liep. 24, p. 6. – Taip pat prieinama: <http://www.gargzdai.lt/iniciatyvos-827133/>
176. Vasiliauskienė, Aldona. Prasminga matematikų šventė : [minima Lietuvos matematikų muziejaus įkūrėjo Henriko Jasiūno atminimo vakare Antalieptėje apie tėvą pasakojusi Birutė Jasiūnaitė] / Aldona Vasiliauskienė. – Iliustr. // XXI amžius. – ISSN 2029-1299. – 2016, rugs. 2, priedas „Abipus Nemuno“, p. 3. – Taip pat prieinama: http://www.xxiamzius.lt/archyvas/priedai/anemuno/20160902/abipus_04.html
177. Zailskaitė, Deimantė. Žodžių rinkėjoms vyrų rasti sunkiau : [apie žodžių rinkėjos Birutės Jasiūnaitės ekspedicijas] / Deimantė Zailskaitė. – Portr. // Respublika. – ISSN 1392-5873. – 2011, vas. 19, priedas „Julius / Brigita“, p. 4. – Taip pat prieinama: http://www.respublika.lt/lt/naujienos/lietuva/kitos_lietuvos_zinios/zodziu_rinkejoms_vyru_rasti_sunkiau/; <http://lituanistusamburis.lt/birute-jasiunaite-apie-zodziu-rinkejas-ir-pateikejus/>

BIBLIOGRAFIJOS ASMENVARDŽIŲ RODYKLĖ

- A** Aleksynas Konstantas Algirdas 23
Ališauskas Vytautas 71
Armonaitė Liucija 167
Augūnaitė Diana 113
Babickienė Zofija 42, 43, 44, 93
- B** Bagdonas Apolinaras Petras 13
Bagduons A. P. – žr. Bagdonas Apolinaras Petras
Bagužytė Rūta 42, 43, 44
Baltrušaitis Jurgis, apie jį 167
Barabanovaitė Zita 82
Baranauskas Antanas, apie jį 172
Barysaitė Viktorija 114
Basanavičius Jonas, apie jį 137
Berg-Olsen Sturla 73
Bonfante Giuliano 89, 90
Būga Kazimieras, apie jį 52
Būrė Dainius 89
- C** Cicėnaitė-Šiurkienė Lina 115
Ciliarichas Tomas 116

- Č** Čepaitienė Agnė 83
Černė V. – žr. Černiūtė Violeta
Černiūtė Violeta 168
Čižikienė Nijolė 78
- D** Dakševičiūtė Reda 117
Daukša Mikalojus, apie jį 112
Dilnikaitė Lina 118
Dini Pietro Umberto 89
Driskius Klaudijus 23
Dunajevienė Diana 89
- E** Eidėnaitė Ingrida 119
Eigminas Kazimieras, apie jį 23
- G** Galubavičiūtė Eglė 120
Genelytė-Gritėnienė A. – žr. Gritėnienė Aurelija
Girdenis Aleksas 19, 61, 66, 91, 92; apie jį 1, 5, 20, 63, 64, 82, 83, 95
Girdenis, Povilas 43
Girdvainytė Dovilė 122
Griškevičienė Mirga Marija 82
Gritėnienė Aurelija 78
Grobovaitė Evelina 123
Gudavičienė Eglė 98
Gudzinevičiūtė Ona Laima 99

- J** Jablonskis Jonas, apie jį 84
Jackevičius Mindaugas 56
Jarmalavičius Dalius 100
Jaroslaviėnė Jurgita 83, 101
Jasiūnas Henrikas, apie jį 175
Jaunius Kazimieras, apie jį 32
Jocys Virginijus 60
Judžentis Artūras 23
Juodpusis Vaclovas 94
Jurgelevičiūtė Rita 58
Juškienė Indrė 124
- K** Kabelka Jonas, apie jį 74
Kardelis Vytautas 34
Kardelytė–Grinevičienė Daiva 68, 83
Kašėtienė Rasa 58, 81
Katiliškis, Marius, apie jį 156
Kaubrytė Indrė 125
Kazakevičienė Aleksandra 12
Kazakevičiūtė Sigutė 126
Kazlauskas Jonas, apie jį 53, 59, 170, 171
Kažukauskaitė Ona 73
Kemzuraitė Aušra 127, 128
Klioštoraitytė Rasa 89
Kliukienė Regina 96
Konickaja Jelena 32, 40, 57, 76, 77, 85

- Kontrimavičius Tautvydas 172
Kregždys Rolandas 87
Krėvė Vincas, apie jį 125
Kudirkienė Lilija 81
- Łasicki Jan, apie jį 71
- L** Lasickis J. – žr. Łasicki Jan
Laužikaitė Elzė Gertrūda 129
Lenartaitė Kristina 169
Leparskienė Lina 102
Linkevičiūtė Agnė 130, 131
Lunevičiūtė Rusnė 132
- M** Mačiekus Venantas 23
Mačiulytė Julija 133
Markevičienė Žaneta Ona 93
Markevičius Aurimas 103
Martinkienė Ona, apie ją 60
Meiliūnaitė Violeta 104
Meškauskaitė Agnė 134
Meškelytė Jolita 135
Milukaitė Živilė 136
Morkūnaitė Erika 137
Morkūnaitė Gintarė 138
Mušketaitė Sigita 139

- N** Navickaitė Agnė 68, 105
Navickaitė-Klišauskienė A. – žr. Navickaitė Agnė
Noreikaitė Ingrida 140
- P** Pacevičienė Andželika 141
Pakalniškis Ričardas 13
Pakerys Jurgis 37
Peciulkienė Salomėja 82
Pečeliūnaitė Angelė 42–44
Perkauskytė Lina 89
Petrauskienė Zofija Milda 82
Petrėnienė Ona 106
Petrokienė Ritutė 73
Petrulaitytė Sandra 142
Plachovičiūtė Diana 143
- R** Ramoškaitė Živilė 94
Remenytė-Mažiulienė Irena Ieva, apie ją 18
Rinkauskienė Regina 107
Rinkevičius Vytautas 95
Romanova Marija 108
Romeiko Renata 144
- S** Sabaliauskaitė Svajūnė 145
Sauka Leonardas 94
Salys Antanas, apie jį 31

S Sinkevičiūtė Daiva 37, 66, 68, 91
Sirvydas Konstantinas, apie jį 55
Smetona Marius 72, 109
Smoriginaitė Jovita 146
Sosnovskytė Austėja 147
Steponėnaitė Jūratė 148, 149
Strockis Mindaugas 93
Stundžia Bonifacas 5, 9, 20, 82, 89; apie jį 68
Stundžienė Bronė 94
Sukarevičiūtė Miglė 150

Š Šalkauskaitė Asta 151, 152
Ščevil Oksana 153
Šepetytė, Lina 154, 155
Šimukauskaitė Ramutė 59
Šukytė Janina 157, 158
Švageris Evaldas 68
Štrimaitienė Eglė 156

T Tolstojus N. – žr. Толстой Никита Ильич
Trimonytė-Bikelienė Jurga 110
Trost Pavel 96
Tupikovska Evelina 159

U Urbanavičiūtė-Markevičienė Ž. – žr. Markevičienė Žaneta Ona
Urnėžiūtė Rita 78

- Ū Ūsaitytė Jurgita 94
- V Vaičiakauskienė Sonata 111
Vaičiakauskytė S. – žr. Vaičiakauskienė Sonata
Vaišnienė Daiva 44
Vaitkevičienė Daiva 94
Vaitkutė Lina 160
Valikonytė Dalia 82
Vareikienė Aldona 174
Vasiliauskienė Aldona 175
Venckutė Regina 34, 59, 61, 75
Veršalovič Laura 161
Vitkauskas Vytautas, apie jį 78
Voitiulevič Eva 162
- Z Zailskaitė Deimantė 176
Zlatkutė Eglė 163
Zujevaitė Agnė 164
- Ž Žemaitė, apie ją 142, 143
Žemgulis Antanas 60
Žilinskaitė Eglė 169
Žuk Agata Malgožata 165
Žūkaitė Asta 166
- Коницкая Е. – žr. Конickaја Jelena
Толстой Никита Ильич 97

BIBLIOGRAFIJOS PASTABOS

Bibliografijos rodyklėje surinktos, aprašytos ir susistemintos įvairiuose spaudiniuose bei virtualiojoje erdvėje paskelbtos Vilniaus universiteto Baltistikos katedros dėstytojos, profesorės Birutės Jasiūnaitės 1983–2018 metų publikacijos, kalbininkės sudaryti, redaguoti ir versti darbai. Be to, atskirai pateiktos autorių abėcėlės tvarka surašytos humanitarinių mokslų disertacijos ir baigiamieji studentų bakalauro bei magistro darbai, kurių vadove, oponente ar gynimo tarybos nare buvo Birutė Jasiūnaitė. Rodyklėje taip pat užfiksuota literatūra apie profesorę, svarbesni jos veiklos epizodai ir faktai.

Bibliografijos rodyklę sudaro penki skyriai. Skyriuje *Knygos, straipsniai, recenzijos, mokslinių pranešimų tezės* registruojami mokslo darbai, recenzijos, pranešimų tezės, mokslo populiarinimo ir kitos publikacijos. Aprašai grupuojami chronologiškai, pagal metus, pirmiausia nurodant brošiūras ir knygas, po to – straipsnius. Knygos (pirmoji Jasiūnaitės knyga, parengta kartu su bendraautorėmis, pasirodė 2007 metais) nuo straipsnių atskiriamos žvaigždutėmis. Publikacijos dėstomos pagal antraščių abėcėlę (iš pradžių pagal lotynišką, toliau pagal kirilikos). Prie bibliografinių įrašų antraščių abėcėlės tvarka pateikiamos recenzijos ir anotacijos apie Jasiūnaitės knygas. Jos atskirai nenumeruotos. Skyriuose *Sudarytoja, redaktorė, vertėja* ir *Literatūra apie Birutę Jasiūnaitę* publikacijos dėstomos autorių arba antraščių abėcėlės tvarka, o skyriuose *Disertacijų vadovė, oponentė, gynimo tarybų narė* ir *Studentų darbų vadovė* – pagal autorių abėcėlę.

Leidinio pabaigoje pateikiama asmenvardžių rodyklė. Ji apima visus bibliografiniuose aprašuose ir anotacijose randamus asmenvardžius. Rodyklėje taip pat nurodyti to paties asmens pavardės variantai.

Bibliografijos rodyklė parengta remiantis tarptautinio standartinio aprašo reikalavimais. Publikacijos tikrintos *de visu*. Aprašai, taip pat jų pradmuo, pateikti originalo kalba. Prie mokslinių straipsnių nurodomas bibliografinių nuo-

rodų skaičius, santraukų kitomis kalbomis antraštės. Prie dalies bibliografinių aprašų yra įterpiamos anotacijos. Nuoroda *Prieigos būdas* rašoma, jei publikacija skelbta tik elektronine forma, o *Taip pat prieinama* – jei publikacija pateikta ir spausdintine, ir elektronine forma. Sudarant bibliografijos rodyklę naudotasi Vilniaus universiteto ir kitų Lietuvos bibliotekų fondais, kitais šaltiniais.

Filologijos fakultetas